

₹ 5/-

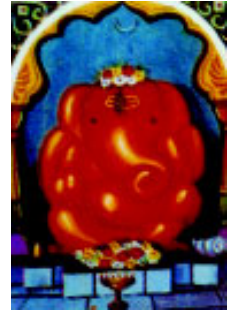
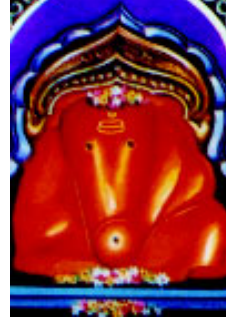
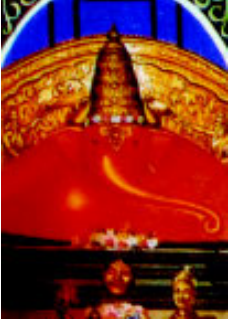
ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

Nesaru Tingalole

Vol XXXI - 9

September 2013

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ

The Mysore Association, Bombay

393, Bhou Daji Road, Matunga, Mumbai - 400 019.

Tel.: 2402 4647, 2403 7065 • Fax : 2401 0574

Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ಶ್ರೀ ಅಷ್ಟವಿನಾಯಕ ದರ್ಶನ

೨. ಸಿದ್ದಿ ವಿನಾಯಕ ಸಿದ್ಧ ಟೇಕ್

ಸ್ಥಿತೋ ಭೀಮಾ ತೀರೇ ಜಗದವನ ಕಾಮೇನ ಹರಿಣ|
ವಿಜೇತು ದೈತ್ಯೋ ತಚ್ಚುತಿ ಮಲಬವಾಕೈಟಭ ಮಧು||
ಮಹಾವಿಘ್ನಾರ್ತೇನ ಪ್ರಖಿರ ತಪಸಾಸೇವಿತ ಪದೋ||
ಗಣೇಶ ಸಿದ್ದಿಶೋ ಗಿರಿವರವಪುಃ ಪಂಚಜನಕ||

ಅರ್ಥ- ಭಯಂಕರ ವಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಹರಿ ವಿಷ್ಣುವು ಭೀಮಾ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ಧ ಟೇಕ್ ಎಂಬ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಘೋರ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಗೂ ಜನಕನಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಗಣಪತಿಯಿಂದ ವರವನ್ನು ಪಡೆದು ಮಧು ಮತ್ತು ಕೈಟಭ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ದೈತ್ಯರನ್ನು ಯಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿದನು. ಇಂತಹ ಮಹಾ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಗಣಪತಿಗೆ ನನ್ನ ಅನಂತ ಪ್ರಣಾಮಗಳು.

ಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಿದ್ಧ ಟೇಕನ ಸಿದ್ದಿ ವಿನಾಯಕನು ಅಷ್ಟವಿನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಬಲಮುರಿ ಗಣಪತಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಸಿದ್ದಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತೆಂಬ ಕಥೆ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಉಗ್ರ ಮತ್ತು ಜಾಗ್ರತ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಚಿಂಚವಾಡದ ಮೊರೆಯ ಗೋಸಾಮಿ ಅವರಿಗೂ ಕೇಪ್‌ಗಾವ್‌ನ ನಾರಾಯಣ ಮಹಾರಾಜರಿಗೂ ಇಲ್ಲೇ ಸಿದ್ದಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದದ್ದು. ಪೇಶ್ವೆಯವರ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಸರದಾರ ಹರಿಪಂಥ ಫಡಕಿಯವರು ಸಿದ್ದಿ ವಿನಾಯಕನನ್ನು ೨೧ ದಿವಸ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡ ಸೇನಾಧಿಪತ್ಯವು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂತು.

ಸಿದ್ಧ ಟೇಕ್‌ನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗ

ಭೀಮಾ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಗ್ರಾಮವು ಅಹಮದ್‌ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕರ್ಚತ್ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸೊಂಕು ತಾಗದೆ ಇರುವ ಊರಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಗೋದಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಗದ್ದೆ ಹೊಲಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲಿನ ಹೊದಿಕೆಯಿರುವ ಮಾಡುಗಳ ಚಿಕ್ಕಚಿಕ್ಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕುರಿ, ದನಗಳ ಹಿಂಡು ಇಲ್ಲಿನ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಸಿದ್ಧ ಟೇಕ್‌ಗೆ ಹೋಗಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾರ್ಗಗಳು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿವೆ

೧. ಪುಣೆ-ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ರೈಲು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧೋಂಡ್ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣ ಇದೆ. ಇದು ಪುಣೆಯಿಂದ ೭೮ ಕಿ.ಮಿ. ದೂರವಿದೆ. ಧೋಂಡಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧ ಟೇಕ್‌ಗೆ ೧೮ ಕಿ.ಮಿ. ದೂರವಿದೆ. ಎಸ್.ಟಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಸೀದಾ ಸಿದ್ಧ ಟೇಕ್‌ಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಸ್ಸುಗಳು ಶಿರಾಪುರ ಎಂಬ ಊರಿನವರೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಕಿ.ಮಿ. ದೂರ ಕಾಲ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು (ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳು ನದೀ ತೀರದವರೆಗೂ ಬರುತ್ತದೆ) ಭೀಮಾನದಿಯನ್ನು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ದಾಟಿದರೆ ಆಚೆ ದಡದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದ್ಧ ಟೇಕ್ ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಶಿರಾಪುರದಿಂದ ಕಾಲ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಶಿರಾಪುರವು ಧೋಂಡ್ ತಾಲೂಕು ಪುಣೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನದಿಪಾರು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸಿದ್ಧ ಟೇಕ್‌ನ ದೇವೂಳು ವಾಡದ ಸಿದ್ದಿ ವಿನಾಯಕ ಮಂದಿರದಕಡೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅಹಮದ್‌ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಿ ವಿನಾಯಕನ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಒಮ್ಮೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ದಿಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನ ಏಕಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದನು. ಅವನ ಘೋರ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಗಣೇಶನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅವನ ಮನೋಕಾಮನೆ ಸಿದ್ದಿಸುವಂತೆ

ಸಿದ್ದಿ ವಿನಾಯಕ ಸಿದ್ಧ ಟೇಕ್

ವರವಿತ್ತನು. ಗಜಾನನ ವರದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ರಚನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲು, ಅವನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಿದ್ದಿ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಯವರು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನರಾದರು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಶ್ರೀ ಗಜಾನನನ ಶೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಭಕ್ತರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂತೆ ವರವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಿದ್ದಿ

|| ಸಿ. ಆರ್. ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ||

ಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯರನ್ನು ಗಜಾನನನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದನು. ಆ ಕನ್ನಿಕೆಯರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀ ಗಜಾನನನು ಅಂತರ್ಧಾನವಾದನು. ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಾಹು, ತೊಡೆ ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಕೃತ್ರಿಯಾದಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು. ಹೃದಯದಿಂದ ಚಂದ್ರ, ನೇತ್ರಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯ, ಮಸ್ತಕದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗ, ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ವಾಯು, ಕಾಲಗಳಿಂದ ಪೃಥ್ವಿ ಇವು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡವು. ನಂತರ ನದಿಗಳು, ಸಮುದ್ರ, ಲತೆ, ವೃಕ್ಷ, ಬಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದವು. ಆ ನಂತರ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಮಧು ಮತ್ತು ಕೈಟಭಗಳೆಂಬ ಇಬ್ಬರು ಭಯಾನಕ ರಾಕ್ಷಸರು ಹುಟ್ಟಿದರು. ಹುಟ್ಟಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ಈ ದೈತ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪೀಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಭಕ್ಷಿಸಲು ಹೊರಟರು. ಶ್ರೀ ಹರಿವಿಷ್ಣುವು ಏಳುವುದರೊಳಗೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರೂ ಇಡೀ ತ್ರಿಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರದ ಗುಲ್ಲೆಬ್ಬಿಸಿದರು. ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚಿತ್ತ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವು ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಸಮೇತ ಇವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಆಗ ಮಧು ಕೈಟಭ ರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರೂ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಬಾಹು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ಅವರ ಪಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಬಾಹುಗಳಿಂದಲೂ ಅವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಾರಂಭಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಬಾಹುಬಲದ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಐದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಈ ರಾಕ್ಷಸರೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದರೂ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಲು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

(ಪುಟ 5ಕ್ಕೆ)

ಗೌ. ಸಂಪಾದಕರು :
ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

❖ ❖ ❖

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ

ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲಿಂಗ

ನೀಲಕಂಠ ಮೇಡರ್

❖ ❖ ❖

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ :

ಎಂ.ಎ.ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

❖ ❖ ❖

ನೇಸರವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ. - ಸಂ

The views expressed by the contributors in this journal are theirs and not of the Association and the Association is not in anyway responsible for the same.

- Ed.

❖ ❖ ❖

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ :

ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್

393, ಭಾವು ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ,

ಮಾಟುಂಗ,

ಮುಂಬಯಿ-400 019.

☎ 24024647 / 2403 7065

Fax : 2401 0574

Email :

mysoreassociation.mumbai@gmail.com

Website :

www.mysoreassociation.in

ನೇಸರು ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಸಂಪುಟ 31

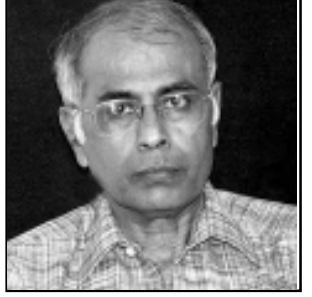
ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 2013

ಸಂಚಿಕೆ 9

ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಪಥಿಕರ ಕಗ್ಗೊಲೆ

ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ನರೇಂದ್ರ ಅಚ್ಯುತ ದಾಭೋಲ್ಕಾರರನ್ನು ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಮಾನುಷವಾಗಿ ಕೊಲೆಗೈಯ್ಯಲಾಯಿತು. ೨೦ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿರುವ ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಇಂತಹ ಆಧುನಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದಾಭೋಲ್ಕಾರ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಚಳವಳಿವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು.

ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಹರಿಕಾರರೆಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ದಾಭೋಲ್ಕಾರ್ ಅವರು ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ವಿನಾಶಾಯ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ: ಪ್ರಶ್ನೆ ಚಿನ್ತೆ ಆಣಿ ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ್, ಭ್ರಮ್ ಆಣಿ ನಿರಾಸ್, ಮತಿ-ಭನಾಮತಿ, ಶ್ರದ್ಧಾ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ, ತಿಮಿರತೂನಿ ತೇಜಾಕಡೆ (ತಿಮಿರದಿಂದ ಬೆಳಕಿನ ಕಡೆಗೆ), ಐಸೇ ಕೈಸೇ ರ್ಘಾಲೇ ಭೋಂದೂ-ಬುವಾಬಾಜೀಚ್ಚಾ ಪಂಚನಾಮ (ಆದು ಹೇಗೆ ಕಪಟಿಯಾದೆ-ಸ್ವಘೋಷಿತ ದೇವ ಮಾನವರ ಪಂಚನಾಮ) ಹೀಗೆ ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೆಸರುಗಳೇ, ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವರ ಬದ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿಡಿದ ಅವರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಅಡಿಗರ ಕವಿತೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕಾಣ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಗಳ ಗೆರೆ ತೆಳುವು ಎನ್ನುವ ಸಾಲು ಬರುತ್ತದೆ. ದಾಭೋಲ್ಕಾರ್ ಅವರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ಕುರಿತ ವಿಚಾರಗಳೂ ಅಡಿಗರ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರ ಶ್ರದ್ಧಾ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ಎನ್ನುವ ಕೃತಿಯ ವಿಚಾರಗಳು ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿವೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಶ್ರದ್ಧಾ ಆಣಿ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ನಾವು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇವರು, ಧರ್ಮ, ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನೀರುಪಾಲಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ? ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯಾಗಬಹುದು, ಅದೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಶ್ರದ್ಧೆಯಾಗಬಹುದು. ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದುದು. ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯೆಂದರೆ ಕೆಂಡವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ಬೂದಿಯಂತೆ. ಈ ಬೂದಿಯನ್ನು ಕೊಡವಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಒಳಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯೆಂಬ ಹೊಳೆಯುವ ನಿಗಿನಿಗಿ ಕೆಂಡ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಕೆಂಡಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಬೂದಿಯನ್ನು ಕೊಡವ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಂದು ನಮಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಬೂದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವು ಭರದಲ್ಲಿ ಕೆಂಡವನ್ನೂ ಕೊಡವಬಾರದಷ್ಟೇ. ಧಾರ್ಮಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪುನಿ ಧಾರ್ಮಿಕತೆ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಾಹಿ ಒಳನೋಟಗಳಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯಲ್ಲಿ 'ಕಾಲ ಸಾಪೇಕ್ಷ' ಮತ್ತು 'ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಪೇಕ್ಷ' ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆಯೆಂದು ದಾಭೋಲ್ಕಾರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಅವರು ಕೊಡುವ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸತಿಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಕಾಯ್ದೆ. ವಿಲಿಯಂ ಬೆಂಟಿಕನು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಗುತೂರಿಸುವ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಂಡು ಕೋರಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ, ಸತ್ಯ ಸಾಯಿಬಾಬಾ ಅವರು ನಿರ್ವಾತದಿಂದ ಬೂದಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಪವಾಡದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮಂತ್ರಿ ಮಹೋದಯರುಗಳೂ, ವಿದ್ವಜ್ಞನರೂ, ಮೇಧಾವಿಗಳೂ, ವಿಚಾರವಂತರೂ ಅವರ ಪದ'ತಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸೇವೆ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಕೃತಿಯ ಮನೋಗತದಲ್ಲಿ (ಪಾಸ್ತಾವಿಕ) ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶ್ರದ್ಧೆಯೇ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ಎನಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿನಾ ಮನುಷ್ಯ ಜಾಗೃತನಾಗಲಾರ ಎನಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯೂ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುವುದು ಎನಿಸಬಹುದು... ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಇದು ನನ್ನ ಐದನೆಯ ಪುಸ್ತಕ, ಅನೇಕರಿಗೆ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಂತಹುದೇನಿದೆ? ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳಿ ಪುಸ್ತಕದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಎಂದು ಎನಿಸಬಹುದು. ನನ್ನ ಮೊದಲನೆಯ ಪುಸ್ತಕ ಭ್ರಮ್ ಆಣಿ ನಿರಾಸ್ ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಏಳು ಆವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡ ನನ್ನ ಎರಡನೆಯ ಪುಸ್ತಕ ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧಾ: ಪ್ರಶ್ನೆ ಚಿನ್ತೆ ಆಣಿ ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ್ 'ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿವಿಧ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಕೃತಿಯಾದ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ವಿನಾಶಾಯ' ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ನಿರ್ಮೂಲನ ಸಮಿತಿಯು ಕೈಗೊಂಡ ಚಳವಳಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಸಂಘರ್ಷದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾದ 'ವಿಚಾರ್ ತರ್ ಕರಾಲ' (ವಿಚಾರವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವಿರಾ) ಕೃತಿಯ ಮೊದಲ ಭಾಗವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ವಿವೇಕವಾದ, ಧರ್ಮ ಚಿಕ್ಕಿತ್ ಮುಂತಾದ ವೈಚಾರಿಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವು ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಆತ್ಮಸಾತ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳ ಕುರಿತಾಗಿದೆ. ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರದ್ಧೆ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಗಳಿವೆ, ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯರೂಪಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ, ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತು

ನಿಷ್ಕವಾಗಿವೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಸಕ್ತ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಎತ್ತಬಹುದೇನೋ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಐದನೆಯ ಕೃತಿ ಹೊರಬರಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಐದನೆಯ ಕೃತಿಯಾದ 'ಶ್ರದ್ಧಾ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ', ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಫಲಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ವಿಚಾರಗಳು, ದೇವಿ ಮೈಮೇಲೆ ಬರುವುದು, ಭೂತ ಚೇಷ್ಟೆ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭೂಮಿಕೆ, ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆ, ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ ವಿಚಾರ ಹೀಗೆ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು ಮೇಲಿನ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತವೆ.

'ಐಸೇ ಕೈಸೇ ರಘಾಲೇ ಭೋಂದೂ' (ಅದು ಹೇಗೆ ಕಪಟಿಯಾದೆ)-ಬುವಾಬಾಜೇಚ್ಚಾ (ಸ್ವಘೋಷಿತ ದೇವ ಮಾನವರ) ಪಂಚನಾಮಾ, ಎಂಬ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯ 'ಮನೋಗತ'ದಲ್ಲಿ ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಕುರಿತ ಇದು ನನ್ನ ಹತ್ತನೆಯ ಪುಸ್ತಕ. ಮೊದಲ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಾಗ ಬರೆದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನು ಮುಗಿಯಿತು ಎಂಬ ಸಂಪನ್ನ ಭಾವನೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ವಿಸ್ತೃತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಇದರ ಹರಹನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಿಸ್ಮಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿ ಪುಸ್ತಕದ ಮನೋಗತ ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹೀಗೆ ಸರ್ವ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಮರ ಪೂಡಬೇಕಾದ ಆಗತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತುಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಸಾಕು ಸಾಕೆಂದೇ ದಾಭೋಲ್ಕರ್ ಅವರು ಹನ್ನೆರಡಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಮಾತುಗಳು ಇಂದು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ಕಬಂಧ ಬಾಹುವಿನ ವಿಸ್ತೃತ ವಿಕೃತ, ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡವುತ್ತದಲ್ಲದೇ ೨೧ ನೇ ಶತಮಾನದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈರುಧ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬಯಲಾಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಜನರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಾ?

ನಿಮ್ಮ ಹಲ್ಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಹಿಂದು ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆಯೇ ಏಕೆ? ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಸ್ಲಿಮ್, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಿ

ಇವು ದಾಭೋಲ್ಕರ್ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಕೆಲವರು ಅವರ ಚಳವಳಿದ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಹರಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಕೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣಗಳು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಜನಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಚಳವಳಿದ ಬಗ್ಗೆ ಆಕಾರಣವಾದ ಕುತೂಹಲ, ಸಂಭ್ರಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ರೀತಿಯ ಜನರ ಪಾತ್ರವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ದಾಭೋಲ್ಕರ್, ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನದ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವೈದ್ಯರ ಹಾಗೆ ಐಷಾರಾಮದ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷದ ತಮ್ಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಚಳವಳಿಗೆ ಧುಮುಕಿದರು. ವೈದ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ ಅವರು ಹೆಸರಾಂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ, ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದ ನಾಯಕನೆಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ಪಾಂಡುರಂಗ್ ಅಧ್ವಂ ಅವರ One Village, One Drinking Water Well ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡರು. ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ 'ಭಾರತೀಯ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ನಿರ್ಮೂಲನ ಸಮಿತಿ'ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗುತ್ತಲೇ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಘೋಷಿತ ದೇವಮಾನವರನ್ನು, ಮಂತ್ರತಂತ್ರಗಳ ಪವಾಡಪುರುಷರನ್ನು, ಹುಸಿ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು 'ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ನಿರ್ಮೂಲನ ಸಮಿತಿ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಸಾನೆ ಗುರೂಜಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸಾಧನಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡರು. Federation of Indian Rationalist Associations ನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದುದೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಹೆಸರಾಂತ ವಿಚಾರವಾದಿ ಸನಾಲ್ ಎಡಮರುಕು ಅವರ ಜೊತೆಯೂ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ೧೯೯೦ರಿಂದ ೨೦೦೦ರ ವರೆಗೆ ದಲಿತಪರ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ, ಜಾತಿಭೇದದವಿರುದ್ಧ ಸಂಘರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯ ಖಿಗೋಲ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಜಯಂತ ನಾರಲೀಕರ್ ಅವರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಫಲಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದರು. ಮರಾಠವಾಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನಾಗಿ ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಹವಾಲಿಗೆ ತಾವೂ ದನಿಗೊಡಿಸಿದರು.

೨೦೧೩ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಜನತೆ ಕಂಗೆಟ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಸಾರಾಂ ಬಾಪು ಅವರು ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆಂದು ಸು. ೫೦,೦೦೦ ಲೀಟರುಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ದಾಭೋಲ್ಕರ್ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದರು. ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿ ಕೇವಲ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯ ನಿರ್ಮೂಲನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪುಣೆಯ ಪರಿವರ್ತನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ. ಮಾದಕ ವ್ಯಸನಗಳ ಪುನರ್ವಸತೀಕರಣ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ, ಯುವ ಜನತೆಯ ಕೌನ್ಸಿಲಿಂಗ್, ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹವೈದ್ಯಕೀಯ ತರಬೇತಿ (Paramedical Training) ಮುಂತಾದವು ಅವರ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೃತಜ್ಞತಾ ನಿಧಿ' ನಿರ್ಮೂಲನವಾಗಿ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ೨೫ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಲಾ ೧೦೦೦ ರೂಗಳ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ೨೩ ವರುಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪ್ರದಾನಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ದಾಭೋಲ್ಕರ್ ಅವರ ಬಹುಮುಖ ಆಸಕ್ತಿಗಳ ಕಾಳಜಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

೨೦೧೦ ರಲ್ಲಿ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು (Anti-superstition Law) ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅವರ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ವಿಫಲವಾದರೂ ಅವರು ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ಅವರ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ೧೯೮೯ರಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಸಲ ಜೀವ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರೂ ಪೋಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಮಾಟಮಂತ್ರ ವಿರೋಧಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು (Anti Black Magic Bill) ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿದಾಗ ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾರಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದೆಂದು, ಶಿವಸೇನೆ, ಭಾ.ಜ.ಪ ಮುಂತಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೇ ಅಲ್ಲದೇ, ವಾರಕರಿ ಸಮುದಾಯ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಉಗ್ರವಾದಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ವಿರೋಧಿಸಿದವು. ಧರ್ಮವಿರೋಧಿ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ದಾಭೋಲ್ಕರ್, AFP ಸುದ್ದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಶನವೊಂದರಲ್ಲಿ "ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೇ ದೇವರ, ಧರ್ಮದ ಉಲ್ಲೇಖವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವು ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾರರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ವಿರೋಧವಿರುವುದು ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಬಗೆಗಷ್ಟೇ" ಎಂದು ತಾವು ಸಾಯುವ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಆಗಸ್ಟ್ ೨೦ ಮುಂಜಾನೆ ತಮ್ಮ ಪುಣೆಯ ಮನೆಯಿಂದ ವಾಯುವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟ ದಾಭೋಲ್ಕರ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಕರ್ಮಿಗಳು ಗುಂಡಿನ ಮಳೆಗರೆದರು. ದಾಭೋಲ್ಕರ್ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದರು. ಅವರನ್ನು ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಂದವರಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರೂ ಇದ್ದರೆನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟು ಹೋರಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯ ಅಮಾನವೀಯವಾಗಿ ಹತ್ಯೆಗೈಯಲಾಯಿತು. ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದುವೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಹೋರಾಟವನ್ನುವುದು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಗುಂಡಿನ ದಾಳಿಗೆ ತನ್ನ ಎದೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ತೆರೆದಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಾಭೋಲ್ಕರ್ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ, ಜನರ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪುಟವು ಮಾಟಮಂತ್ರ ವಿರೋಧಿ ಮಸೂದೆ ಮತ್ತು ಅಂಧಶ್ರದ್ಧಾ ನಿರ್ಮೂಲನ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು (Anti-superstition ordinance) ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅದು ಕಾಯ್ದೆಯಾಗಲು ಇನ್ನೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕಾಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

- ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಶ್ರೀ ಅಷ್ಟವಿನಾಯಕ ದರ್ಶನ

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವೂ ಆಗದಿದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಗಾನ ಕುಶಲ ಗಂಧರ್ವನ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವೀಣೆ ಹಿಡಿದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗಾಯನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಈ ಸ್ವರ್ಗೀಯ ಗಾಯನವನ್ನು ಕೇಳಿದ ದೇವ, ದಾನವ, ಗಂಧರ್ವರೂ ಬಹಳ ಪ್ರಸನ್ನರೂ, ಹರ್ಷೋದ್ಗಾರಕರೂ ಆಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಈಶ್ವರನೂ ಈ ಗಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟನು. ಈಶ್ವರನು ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ನಿಕುಂಭ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಪದಂತರನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನೆಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆಮಂತ್ರಿಸಿದನು. ಈ ಆಮಂತ್ರಣದಿಂದ ಪುಳಕಿತನಾದ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವು ಈಶ್ವರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅವನೆದುರು ವೀಣೆಯ ನಾದದೊಂದಿಗೆ ಮಧುರ ಗಾಯನ ಹಾಡಿದನು. ಈ ಗೀತದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಹರ್ಷಗೊಂಡ ಈಶ್ವರನು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಹರ್ಷೋಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಆಲಂಗಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಬೇಕಾದ ವರ ಬೇಡುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನು. ಆಗ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುವು ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಮಧು-ಕೈಟಭ ರಾಕ್ಷಸರ ವೃತ್ತಾಂತ ತಿಳಿಸಿ ಅವರನ್ನು ವರ್ಧಿಸುವ ಮಾರ್ಗವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಭೋಲೇನಾಥನು ಹೀಗೆಂದನು.. "ನೀನು ಯುದ್ಧಾರಂಭದ ಮೊದಲು ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ವಿಜಯವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನ ಶಡಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ (ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ)ವನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಪುನಃ ಯುದ್ಧಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಜಯ ನಿನ್ನದಾಗುವುದು".

ಈಶ್ವರನ ಉಪದೇಶದಂತೆ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವು ಗಣೇಶನ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಷಡಾಕ್ಷರಿಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಿದನು. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಂತ್ರ ಪಠಣ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಮಧು ಕೈಟಭರನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವ ವರ ಕೊಟ್ಟನು. ಯಾವ ಪರ್ದತದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವು ಕುಳಿತು ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನೋ ಹಾಗೂ ಗಣೇಶ ವರವನ್ನು ಪಡೆದನೋ ಆ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ದ್ವಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನ ರಚಿಸಿ ಆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗಂಡಕೇ ಶಿಲೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಗಜಾನನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಈ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಿನಾಯಕನೆಂದೂ ಮತ್ತು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಟೀಕ್ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರಿಟ್ಟರು.

ಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವು ಪುನಃ ಮಧು ಕೈಟಭರೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಹೀಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿವಸ ವಿಷ್ಣುವು ಈ ರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೀಗೆಂದನು- "ಹೇ ದಾನವರೇ, ನಿಮ್ಮ ಅಸಾಧಾರಣ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮ್ಮಂತಹ ಯೋಧರನ್ನು ನಾನು ಈವರೆಗೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೇನಾದರೂ ವರ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ವರ ನೀಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧ". ವಿಷ್ಣುವಿನ ಈ ಮಾತು ಕೇಳಿ ದೈತ್ಯರಿಬ್ಬರೂ ನಕ್ಕು ಬಿಟ್ಟರು ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆದರು.. "ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಉಳ್ಳ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾವು ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೇನಾದರೂ ವರ ಬೇಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳು. ಕೊಡಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧ". ಮಾಯೆಯಿಂದ ಅಂಧರಾಗಿದ್ದ ಈ ರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರೂ ಶ್ರೀ ಹರಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಈ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂತೆಂದನು... "ಎಲಾ ದಾನವರೇ ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ವರದಾನ ಮಾಡುವ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಬರ ಮೃತ್ಯು ನನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ ಎಂಬ ವರವನ್ನು ಕೊಡಿ". ವಿಷ್ಣುವು ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರೂ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಜಲಮಯವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂತು.

ಆಗ ಅವರು ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಹೀಗೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡರು... "ಹೇ ಗರುಡದ್ವಜ, ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೃತ್ಯು ಪಡೆದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮಗೆ ಸದ್ಗತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವೊಂದು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮನ್ನು ವಧಿಸು, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ನೀರಿಲ್ಲದಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಲಿ". ರಾಕ್ಷಸರು ಹೀಗೆಂದ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ತನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಅವರ ವಧೆಮಾಡಿದನು.

ವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಈ ದೇವಾಲಯವು ಕೆಲಕಾಲದ ನಂತರ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಈ ಪರ್ದತದಲ್ಲಿ ದನ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬನಿಗೆ ವಿನಾಯಕ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಿದನು. ಆ ದನ ಕಾಯುವ ಹುಡುಗನು ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಭೇಮಾ ನದಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ತಾನು ತನಗಾಗಿ ತಂದಿದ್ದ ಊಟದಲ್ಲೇ ಗಣೇಶನಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಗಣೇಶನು ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕರೆದು "ನೀನು ಸ್ವತಃ ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಡ ನನ್ನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಮಂತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿಸು" ಎಂದನು. ಆಗ ಗಣಪತಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಆ ಬಾಲಕನು ಪುರೋಹಿತ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಗಣೇಶನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಪೇಶ್ವೆಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯ ಕಟ್ಟಲಾಯಿತೆಂದು ವದಂತಿ.

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು...)

MUSIC COMPETITION 2013

Every year the Mysore Association conduct competition for young singers in Karnatik Music before the Ganesha Festival. This year too, the competition was conducted on August 18, 2013.

The competition is conducted in three age groups. The youngest age group is between 8 to 13 years. They are asked to sing a 'Raaga' of their choice and a Kannada Kruti of any Haridaasa. Most competitors select Purandaradasa as he is very popular among the teachers.

The second or middle group is in the age 14 to 17 years. They have to sing a svara, a Kruti in their chosen Raaga and a Kannada Kruti of a Karidaasa.

The third or the oldest group is in the age 18 to 25 years. They have to sing a svara, nerval and a Kruti.

This year there were 28 participants and each one was a very good singer. The judges had a tough time in selecting the winners.

The winners in each group are as follows:

Group I

- I. - Srivatsan
- II - Vani Mukundan
- II. - Snigdha Arun

Consolation: Vignesh Sahankarnarayana

Group II

- I - Anirudh Bharath
- Consolation: P. Ramya Harika

Group III

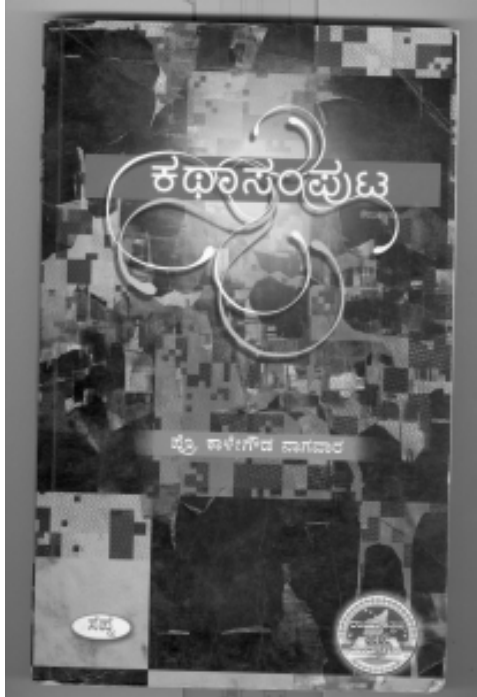
- I - Suraj Venkatachalam
- II - Ramya Viswanathan

Here is wishing all the best to all the participants for their future efforts and Congratulations to the winners!

ಕಾಳೇಗೌಡರ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಂಚಿನ ಲೋಕ

ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಣಘಾತಕ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಣಘಾತಕವೋ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಅನುಭವವನ್ನು ಅಖಂಡವಾಗಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಸೋಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಾಗ, ಅನುಭವವೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರಸಿ ಹೋಗಬೇಕೆ ಹೊರತು ಭಾಷೆ ಅನುಭವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹೋಗಲಾರದು. ಸಹಜವಾದ, ತೀವ್ರವಾದ ಅಥೆಂಟಿಕ್ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಅನುಭವಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು, ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾವೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ಅನುಭವದ ತಾಜಾತನಕ್ಕೆ, ಸಾಚಾತನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಭಾಷೆಯ ತೊಡಕಿನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಹಳವೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಕಾಳೇಗೌಡನಾಗವಾರರ ಕಥಾಸಂಪುಟದ ಕತೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಕತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಜೇಡ ತನ್ನ ಒಡಲ ನೂಲಿನಿಂದಲೇ ಬಲೆಯನ್ನು ನೇಯುವ ಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಆ ಲೋಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೇಯ್ಗೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. (ಈ ಪ್ರತಿಮೆ, ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ 'ಬಕ' ಮತ್ತು 'ಮಿಕ' ಎರಡೂ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.) ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕಿನ ರಾಜಕಾರಣಗಳು, ಹೆಣ್ಣುಗಂಡಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಅನೈತಿಕ ನಂಟಿನ ವಿಚಾರಗಳು, ಬಡತನ, ಕೃದ್ಧತೆ, ಕಾಮ ಪ್ರೇಮ, ಹಸಿವು, ಕುಡಿತ ಎಲ್ಲ ಸಮೃದ್ಧ ವಿವರಗಳು ಈ ಬಲೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು. ಈ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮುಖಾಮುಖಿಯಿದೆ. ಪಟ್ಟಣ ಇಲ್ಲಿ ನೇಪಥ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕತೆ ನಡೆಯುವುದು ಬೆಲ್ಲದಹಳ್ಳಿ, ಬೇವೂರು, ನುಗ್ಗೆದೊಡ್ಡಿ, ಕೃಷ್ಣಾಪುರ, ಬ್ಯಾಲದ ಕೆರೆ, ಮುಂತಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ. ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಯಕರು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದ ಹಳ್ಳಿಯ ಹುಡುಗರು. ಹೀಗಾಗಿ ನಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಅದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗಿನ ಅಜ್ಞಾನದ ಸ್ವರೂಪದ ಅರಿವೂ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಹೇವರಿಕೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಹುಡುಗಿಯರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಮೇಲರಿಮೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಸ್ಮಯವೇ ಇರುವುದು ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಹಜ ಮುಗ್ಧತೆಯೊಂದಿಗೇ ಬೆಳಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತ ಮನಸ್ಸೊಂದು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಮೆಲುದನಿಯಿಂದಲೇ ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ 'ಮುಗ್ಧತೆ' ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಸಂಕಲನದ ತುಂಬಾ ಒಬ್ಬ ಅಪ್ಪಟ ಸಮಾಜವಾದಿ ನಿರೂಪಕನನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ನಿರೂಪಕನಿಗೆ ಒಂದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ದೂರ ಸಿದ್ಧಿಸಿರುವುದು ಈ ಕತೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಲೇಖಕರು ಆಗಷ್ಟೇ ನವ್ಯದ ಭರತ ಇಳಿದು ಬಂದಾಯ/ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು. ಇಂತಹ ಆರಂಭದ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜಗತ್ತಿನ ಒಂದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಅಥೆಂಟಿಕ್ ಲೋಕವೊಂದು ಈ ಕತೆಗಳೊಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. "ಅತಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಮಾನಸಿಕ ಕುಬ್ಜತೆಯಿಂದ ನರಳಿರುವ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಲೇಖಕರಾಗಿ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿರುವವರು; ಮಾನವೀಯತೆಯ

ಲೇಖಕರು : ಪ್ರೊ. ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ
 ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಸಪ್ತ ಬುಕ್ ಹೌಸ್
 ಬೆಂಗಳೂರು : ರೂ. 165/-
 ಪುಟಗಳು : 296/-

ಅಭಾವ ಅಥವಾ ಕಣ್ಮರೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವವರು" (ಪು 63) 1980 ರಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು' ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಈ ಸಾಲುಗಳು ಇಡೀ ಕಥಾಸಂಪುಟದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಂತಿದೆ. ಪತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕತೆಯ ಸಾಲುಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಚ್ಯವೆನಿಸಿದರೂ, ಇವು ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕೆಲವು ಕತೆಗಳಲ್ಲೇ ಸಾರ್ಥಕವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕಾಡು (1969), ಕೂಡಿಕೆ (1970), ಮೂಗೂರು ಮಂಗಪ್ಪ (1973), ಮೀನುಗಳು(1977), ಬೆಟ್ಟ ಸಾಲು ಮಳೆ (1979) ಇಂತಹ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಕತ್ತಲ ಲೋಕದ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಗಳು ಅನನ್ಯವಾಗಿ ಮೈತಳೆದಿವೆ. ಈ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಕೇಡು' ಮತ್ತು 'ಅಸಹಾಯಕತೆ' ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಜಾತಿ, ಪ್ರಭುತ್ವ, ಅಧಿಕಾರ ಮುಂತಾದ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಟ್ಟಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಶ್ರೇಣಿಕೃತ ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಜನರ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಈ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಅನೇಕ ಒಳದಾರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಡ್ಡುಹೊಡೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇಂತಹ ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೋಲುಂಟಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲ ಉಪಾಯಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುವಂತಹವು. 'ಬೆಟ್ಟ ಸಾಲು ಮಳೆ' ಕತೆಯೊಳಗೆ ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜುಮಾಡುವಾಗ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಮುತ್ತಿ ಧಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ".... ಸೊಂಟದ ಕೊಡವನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆಸೆದು ನಡುಕಟ್ಟಿದ ಆಕೆ ಪೋಲೀಸನ ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡಲು ಅಣಿಯಾದಳು; ಉಳಿದ ಅನೇಕ ಹೆಂಗಸರೂ ಹುಚ್ಚಿದ್ದು ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ನುಗ್ಗಿದರು; ಪೊರಕೆ,ಚಪ್ಪಲಿ, ಹಗ್ಗ, ಕೋಲು, ದೊಣ್ಣೆ,- ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ನೂಕುನುಗ್ಗಲಲ್ಲಿ ಬಳೆ ಒಡೆದು, ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು, ತಲೆಗೂದಲು ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಾದಾಟ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಲಾಠಿ ಕಿತ್ತೆಸೆದು, ಪಿಸ್ತೂಲು ತೆಗೆಯಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ, ನೂಕಿ ನೂಕಿ ಮನೆಯೊಂದರ ಹಳೆಯ ಗೋಡೆಗೆ ಒರಗಿಸಿ, ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಆತನ ಎದೆಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದೊಣ್ಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದುಮಿದರು. ಚಗರೆ

ಹಗ್ಗದಿಂದ ಬಿಗಿದು, ಕೈಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ನೀರು ಪುಯ್ಯ ಕೆಳಗುರುಳಿಸಿದರು” (ಪು26). ಈ ವಿವರಗಳು ಸರಿ ಸುಮಾರಿಗೆ ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ದೇವನೂರರ ‘ಒಡಲಾಳ’ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕವ್ಯವ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಮೇಲಿನ ಪೋಲೀಸರ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಪೋಲೀಸರ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರೇ ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಒಡಲಾಳದಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಬಲವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಕೇಡಿನ ಎದುರು ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಮೀರುವ ಬಗೆಯೂ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದು ‘ಕೋಡಗನನ್ನು ಕೋಳಿನುಂಗುವ’ ಪ್ರಬಲವಾದುದನ್ನು ದುರ್ಬಲವಾದುದು ಹಣಿಯುವ ಒಂದು ವಾಸ್ತವ.

ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಧಾನ ಗುಣ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೇಡು, ಕುಟಿಲತೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಅಸಹಾಯಕತೆ, ಮುಗ್ಧತೆಗಳು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಧತೆಗೆ ಅಸಹಾಯಕತೆಗೆ ಜಯವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಕುಂಟ ಪೆದ್ದ, ದುರ್ಬಲನಾದವನು ನಾಯಕನಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬ ಪೆದ್ದನಾದವನಿಗೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ವರಿಸಲು, ರಾಜ್ಯದ ಒಡೆಯನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಒಬ್ಬ ಕುಂಟನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಹಣಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಅಸಹಾಯಕ ಮುದುಕಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು ಚಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರರು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥವರು. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು ಹಾಗೂ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅಧ್ಯಯನ ಶೀಲರಾದವರು. ಇಂತಹ ಮನಸ್ಸೊಂದು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಸತ್ವವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳು ಯಾವ ಯಾವುದೋ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವು ನಾಗವಾರರ ಬಂಡಾಯ ಚಳವಳಿಯೊಳಗಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಷ್ಠಿ ಮತ್ತು ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳವಳಿಯಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹೊಸ ಎಚ್ಚರ ಇವೆರಡೂ ನಾಗವಾರರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತವೆ.

ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಗೌರವ ಹಾಜರಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತಿದ್ದರೆ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಳದೇ ರಾಜ್ಯ. ತಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ದುಡಿಮೆಯೊಂದಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳ್ಳುವ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸತ್ವಶಾಲಿ ಲೋಕವೊಂದು ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಲೋಕವನ್ನು ನಾಗವಾರರ ಎಲ್ಲ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಸೀರೆ, ಲಂಗದ ಲವಲವಿಕೆಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಈ ಕತೆಗಳನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿವಿಧ ಸ್ತರದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಕೆಳಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹರಹಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳು ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಮೀರುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ.

ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿಯವರು “ಮೇಲುವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರು ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರ ವರ್ಗದ ಪುರುಷರ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ದಲಿತ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪುರುಷನ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ” (ಹೆಂಗಸರ ಹಕ್ಕಿನ ಸಂಘ. ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಆಫ್ ಲೋಕೇಶನ್. ಇಶ್ಲೂಸ್ ಆಫ್ ಜೆಂಡರ್ ಐಡೆಂಟಿಟೀಸ್. ಬಿ. 2005) ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ವಾಸ್ತವವಾದರೂ ನಾಗವಾರರ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂತಹ ಕ್ರೌರ್ಯ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಗ್ಯ ಮತ್ತು ಮೀನ (ಅಲೆಗಳು) ಇವರುಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಅತ್ಯಾಚಾರ

ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಳವಿಸಿರುವುದು ಹೆಣ್ಣುಗಂಡಿನ ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಪ್ರೇಮವೇ. ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡಿನ ಕೇವಲ ದೈಹಿಕ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಒಲಿದವನೊಡನೆ ಕೂಡುವ ಸಂಬಂಧ. ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಗಳೂ ಹಾತೊರೆಯುವುದು ಒಲಿದವನ ಪ್ರೇಮಕ್ಕಾಗಿ. ಅವನೊಡನೆ ಕೂಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅದು ವಿವಾಹ ಬಾಹಿರವಾಗಬಹುದು, ವಿವಾಹದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ವಿವಾಹ ಪೂರ್ವದ್ದಾಗಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವೆಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿಯಮಗಳು ಇಂತಹ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ನಿಕಷವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಲಿದವನೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಪಾಪವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಲಿದವನೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಪುಣ್ಯಪ್ರದವಾದುದು. ತಾವು ನಂಬಿ ನಡೆಯುವ ದಾರಿಯೇ ಪವಿತ್ರವಾದುದು. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವೇ ಆಗಿದೆ. ಕೂಡಿಕೆಯ ನಾಯಕಿ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವಳು. ಅವಳ ಮೇಲೆ ಗುಂಡೇಗೌಡ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಎಸಗಲು ಬಂದಾಗ ಅವನನ್ನು ಹಣಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬಂದ ತನ್ನ ಅತ್ತೆಯನ್ನೂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, “ನನ್ನ ನಿನ್ನ, ನಿನ್ನ ಮಗನ ಋಣಾನುಬಂದ ಏನಾರ ಇದ್ದರೆ ಇವತ್ತೇ ಮುಗದೋಯ್ಯು. ಇನ್ನು ಈ ಮನೆ ಹೊಸ್ಸ ನಾನು ತುಳುದ್ದೆ ನಮ್ಮೂರ ತಳವಾರ್ ಕಾಡನೆ ಹುಟ್ಟೋಳೇ ಸರಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಾಳಿಕೆತ್ತು ಬಿಸಾಕಿ ಮನೆಯಾಚೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೆ ನಡೆದವಳು ತಾನು ಒಲಿದ ಗಾಡಿ ಹೊಡೆಯುವ ಕೆಂಪನ ಜೊತೆ ಕೂಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಹೊಲೆಯರ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ “ನನಗೆ ಇವತ್ತು ಯಾಕೋ ಜರ ಬಂದಂಗೆ ಆಯ್ದೆ ಕಣಲೆ, ಮೈ ಕೈ ವಡ್ಡ, ನಾನು ಬರೂದಲ್ಲ” (ಪು54) ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ನೆಪಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಾವ್ಕಾರನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಇವಳ ಮೈಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿ ಅವನು ತನ್ನ ಆಸೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕೂಡ ಇದು ಶೋಷಕ ಶೋಷಣೆಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುತ್ತದೆ. ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ ಎದುರಿಗೆ ಸದಾ ಕಾಲುಕೊಕ್ಕರಿಸಿ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಾ ಮುದುರಿ ಬಿದ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಲಾರದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಪ್ಪಿಸಿ ಊರೂರು ತಿರುಗುವ ದುರ್ಬಲ ಗಂಡ, “ಇನ್ನೂ ಅವಳ ಜೊತೆ ಇರಬೇಕೆನ್ನಿಸಿ, ಮಲಗಬೇಕೆನ್ನಿಸಿ, ಹುಟ್ಟಿದ ನಿರ್ವಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆನ್ನಿಸಿ -ಮನಸ್ಸು ಎಷ್ಟೇ ವೇಗವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೂ, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ, ನಾಲಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜೈತನ್ಯವೂ ಕಾಣದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಕಂಗಾಲಾಗುವ” ಸಾವ್ಕಾರ ಎಲ್ಲರೂ ದುರ್ಬಲರಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಊರಿಗೆ ಬಂದರೆಗಿದ ಪೋಲೀಸರನ್ನೂ ಮಣ್ಣುಮುಕ್ಕಿಸಿದ ಗಟ್ಟಿ ಹೆಣ್ಣು ಅವಳು. ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನೂ “ಯಾವ್ ನನ್ ಮೋಣುನ್ ಮ್ಯಾಗಳ ನ್ಯಾಯ ಹೋಗ್ಲ ನನ್ನಾಟೆ” ಎಂದು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇವಳಾಗಲೀ, ಕಾಡು ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ತಾಯಿಯಾಗಲೀ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕೆಟ್ಟ ಬಾಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮಗಳಾಚೆ ದಾಟಿ ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಕುರಿತಿಮ್ಮ ಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟಲಕ್ಷ್ಮಿಯ, (ಬೆಟ್ಟ ಸಾಲು ಮಳೆ) ರೇಖಾ ಮತ್ತು ಹೊವಣ್ಣ, (ಅಲೆಗಳು), ಗಂಗಮ್ಮ ಮತ್ತು ಮರಿಸ್ವಾಮಿ (ಮಾಯೆ), ತಮ್ಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ರುಕ್ಕು, (ಕಾಡು), ಚೇತನ ಮತ್ತು ಅನು (ಪರಸ್ಪರ), ಮಂಜು ಮತ್ತು ವಾಸು (ಈ ಮಂಜಿನೊಳಗೆ), ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಸಿದ್ದು (ಬಿಚ್ಚಿದ ಬಟ್ಟೆ), ‘ಕೂಡಿಕೆ’ ಕತೆಯ ನಾಯಕಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪ, ಈ ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳು ಪ್ರೇಮ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹೋರಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಫಲವಾಗಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಹೋರಾಟದ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತ್ರ ಅನನ್ಯವಾದುದು. ಎಚ್. ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯವೆನ್ನುವುದು ‘ವಿಚ್ಛಿದ್ರಕಾರಿ’ಯಾದುದಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಬಂಡಾಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮದ ಲೇಪನವಿದೆ.

ಜಾತಿ ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂಬ ಲೌಕಿಕ ಉಪಾಧಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಮಾನವ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರೇಮವೆನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಗೋಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಕತೆಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. “ಇಕ್ರಲಾ, ಒದೀರಾ... ಚರ್ಮ ಎಬ್ಬಲಾ” ಎನ್ನುವ ಘೋಷಣಾತ್ಮಕ ಬಂಡಾಯದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯ ನಡುವೆಯೇ ಶುದ್ಧ ಪ್ರೇಮವನ್ನೇ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಸಾಧನವಾದ ಉಗ್ರಗಾಮಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರರ ‘ಪ್ರೇಮ ಸೂತ್ರ’ದ ಈ ಆನುಭಾವಿಕ ನೆಲೆ ತತ್ವಪದಕಾರರ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಜಾನಪದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವುದೇ ಕಾರಣ. ಜಾನಪದದ ಹಾದಿ ವಿಧ್ವಂಸಕ ರೂಪಿಯಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಅದರದು ಆತ್ಯಂತಿಕ ಪ್ರೇಮದ ಅನುನಯದ ಹಾದಿ. ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾಳ್ವೆ ಅದರ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ. ಈ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಮತೆಯ ಎಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ‘ಇಟ್ಟಾಂಗ ಇರಲೇಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಬಾಡಿಗೆ ಎತ್ತಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ’ ಅನವಾಯತಿಯನ್ನು ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರರದು ಇಂತಹ ಮೆಲುದನಿಯ ಬಂಡಾಯ. ಮಾನವ ಪ್ರೀತಿ ಅದರ ಕೊನೆಯ ನೆಲೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಪಾತ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತವೆ. (ಹೆಣ್ಣಾಗದೇ ಅನುಭಾವ ಅಸಾಧ್ಯ). ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಿವೆ. ಕೆಳವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಒದಗಿಬಂದಿರುವ ಸವಲತ್ತು ಇದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ನುಸುಳಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಾಗವಾರರಿಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬಲಿಪಶುಪಿನ ಲೋಕವಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಸಶಕ್ತ ಲೋಕ. ನಾಗವಾರರು ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕರಾಗಿ (ಪುರುಷ), ನವ್ಯರ ಪ್ರಭಾವದ ಕಾವು ಇನ್ನೂ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಇದ್ದಂಥ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಳಿಯುವ ಮೃದು ಭಾವನೆ ಅನನ್ಯವಾದುದು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅವು ಭೋಗಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ಅಪರಿಚಿತ ಸಂಬಂಧದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೂ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕಾಡು ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆಯೊಳಗೆ ಹರಿಕಥೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಯ್ಯನಿಗೆ ಎದುರಾಗುವ ಅಪರಿಚಿತ ವಿವಾಹಿತ ಹೆಣ್ಣು ಬಯಸುವ ಮೈಸುಖ- ಒಂದು ಶುದ್ಧ ಸಹಜ ಜೈವಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದು ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಶುಷ್ಕ ‘ಭವ ಬಂದನ’ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಎದುರಾದ ವಾಸ್ತವಸಂಗತಿಯಾಗಿ ಮೈಪಡೆದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಹಾಗೂ ತತ್ವಪದಕಾರರ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಎಚ್ಚರಗಳು ಮಿಶ್ರಣಗೊಂಡ ನಾಗವಾರರ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟು ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹೊಸದೊಂದು ಆಯಾಮವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಕತೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಾಗವಾರರು ಸು 1968 ರಿಂದ 90 ರವರೆಗೆ ಬರೆದವು. ಅಂದರೆ ಅವರ ಯೌವನ ಕಾಲದಿಂದ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸಿನ ಅಂತರದೊಳಗೆ ಬರೆದಂಥ ಈ ಕತೆಗಳು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಆ ವಯಸ್ಸಿನ ಕಾವನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಬಹುಶಃ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಗಂಡಿನ ಪ್ರೇಮ ಢಾಳಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಪರಿ ಅಚ್ಚರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತವು. ಈ ಪ್ರೇಮವೆನ್ನುವುದು ಜಾತಿರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಶ್ರೇಣೀಕರಣವನ್ನು ಮೀರುವ ಸಾಧನವೂ ಹೌದು. ಹೀಗೆ ಮೀರುವುದರಲ್ಲಿ ನಗರ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ನಗರದ

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಮೀರಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಪೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಮೀರುತ್ತಾರೆ. ‘ಅಲೆಗಳು’ ಕತೆಯ ರೇಖಾ ಮತ್ತು ‘ಈ ಮಂಜಿನೊಳಗೆ’ ಕತೆಯ ಮಂಜು, ‘ಪರಸ್ಪರ’ ಕತೆಯ ಅನು, ವಿದ್ಯಾವಂತೆಯರಾದ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಅಂತಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮೀರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಲೆಗಳು ಕತೆಯ ಪೂರ್ವಣನ ಗೆಳತಿ ರೇಖಾ ನಗರದಿಂದ ಬೆಲ್ಲದಹಳ್ಳಿಯ ಹೊಳೆ ಬೆಟ್ಟ, ಕಾಡು, ಜೇನು ಕಬ್ಬು, ಹಣ್ಣುಗಳ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆದು’ ಬರುವವಳು ಹೊಲಗೇರಿಯ ಕೊಚ್ಚೆ ತುಂಬಿದ ಬಚ್ಚಲು, ಕಸತುಂಬಿದ ತಿಪ್ಪೆಗಳು, ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆದು ತಿನ್ನುವ ಕೋಳಿಗಳು ಓಡಾಡುವ ಹೊಲಗೇರಿಯ ಕತ್ತಲು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ. ಮಡಕೆ ಕುಡಿಕೆಗಳ ಆ ಬಡತನದ ಹಳ್ಳಿಗೆ. ಇದು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಮುಜುಗರವನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಷ್ಮಯದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೇ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಘಾತವಾಗುವುದು ಅಲ್ಲಿನ ಕ್ರಿಯೆದಿಂದ. ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮೀನಾ ಎನ್ನುವ ಪುಡುಗಿ ಅಪಮಾನ ತಾಳಲಾರದೇ ಬಾವಿಗೆ ಹಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಹಳ್ಳಿಯೆಂದರೆ ಕಾಡು ಹೊಳೆ ಬೆಟ್ಟ ವೆಂಬ ಒಂದು ರಮ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದವಳಿಗೆ ವಾಸ್ತವದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಭ್ರಮನಿರಸನಗೊಂಡ ರೇಖಾ ನಿರಾಶಳಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ವಾಪಸ್ಸಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಳ್ಳಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಗಿರಿಜಾ (ಬೆಟ್ಟ ಸಾಲು ಮಳೆ) ಹೊಲೆಯರಾದ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕರೆದು ಕಾಫಿ ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಕೆಂಗಣ್ಣಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೀರುವ ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಾದರೂ ಅದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ನೆಲೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜಾ, ಪುಟ್ಟ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಕೂಡಿಕೆಯ ನಾಯಕಿ ಇವರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಸಹಜ ಮುಗ್ಧತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಮತ್ತು ಮೀರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಾಳೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಯೌವನ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದ ಕತೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತತ್ವಪದದ/ಸಂತನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೊಂದು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು ಅವುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅವರು ಬರೆದಿರಬಹುದಾದ 90 ರ ನಂತರದ ಕತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹಲ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸು ದಾಟಿದ ಮಾಗಿದ ನಿವೃತ್ತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕತೆಗಳೇನಾದರೂ ಬರೆದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಥನ ಕೌಶಲದ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯ ಜೊತೆಗೇ ಅವಕ್ಕೊಂದು ರೀತಿಯ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ‘ಸಂತ’/ಆನುಭಾವಿಕ ಆಯಾಮವೊಂದು ದೊರಕುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಕಾಳೇಗೌಡರ ‘ಸ್ವ’ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಆಶಯಗಳು (ಜಾನಪದ ಕೃತಿಗಳು, ‘ಸಂತನ ಧ್ಯಾನ’, ‘ಇಂಥ ಪ್ರೀತಿಯ ನಾವೆ, ಜೀವ ಪ್ರೇಮದ ಅಚ್ಚರಿ’ ಇತ್ಯಾದಿ) ಈ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ,

ನೇಸರು ಓದುಗರಿಗೆ

ಗೌರಿ ಗಣೇಶ

ಹಬ್ಬದ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ನಿವೇದನೆ

ಆಚಾರ್ಯ ಧರ್ಮಾನಂದ ಕೋಸಂಬಿ ಅವರ ಮೂಲ ಮರಾಠಿ ಆತ್ಮಕಥೆಯಿಂದ ಆಯ್ದ ಭಾಗಗಳು

ಸ್ತೂಪದ ಬಗ್ಗೆ ದುರ್ಗಾನಾಥನ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಗಮನಿಸದೇ ಒಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾನು ಆ ಸ್ತೂಪದ ಪ್ರಾಕಾರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಒಂದೆಡೆ ತಿಬೇಟೆ ಸಾಧುಗಳು ಕವಡೆ ಹಾಕಿ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿ ದುಡ್ಡು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದ್ದಾಗ್ಗೆ ಕೊಯ್ದು ಮಾಂಸದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಬಂದವನಿಗೆ ಘೋರ ನಿರಾಸೆ ಕಾದಿತ್ತು. ಇತ್ತ ದುರ್ಗಾನಾಥನ ಅಜ್ಜನೂ ನಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಲೆಂದು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದರು. ಬದರೀನಾಥದಿಂದ ಕಾವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪವಿತ್ರ ಜಲ ತಂದ ತಂಡವೊಂದು ಬಂದಿತ್ತು. ಅದು ರಕಸಾಲವರೆಗೆ ಹೊರಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ರೈಲ್ವೆ ಮೂಲಕ ಹರಿದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಸಾಗುವುದರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವರ ಜೊತೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟೆ.

ಬುದ್ಧ ಗಯೆಗೆ : ನೇಪಾಳದಿಂದ ಬುದ್ಧ ಗಯೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಇತರ (ಬೌದ್ಧ ದೇಶಗಳ) ಯಾತ್ರಾರ್ಥಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಅವರಿಂದ ಧರ್ಮದ ನೆಲೆ ಬೆಲೆ, ಅದನ್ನರಿಯಬಹುದಾದ ಭಾಷೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಂಚವಾದರೂ ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದೀತು! ಕರಮಂಡುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಅವನತಿಯ ಕುರಿತ ಕಳವಳ, ಶಮನಗೊಂಡೀತು ಎಂದೆಲ್ಲ ಭಾವಿಸುತ್ತಾ ಹೊರಟೆ.

ಬುದ್ಧ ಗಯೆ, ಗಯಾದಿಂದ 15 ಮೈಲು ದೂರವಿದೆ ಎಂದು ಓದಿದ ನೆನಪು. ಗಯೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧ ಮಂದಿರವೇನೋ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಕುರುಹುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಓರ್ವ. ಮಹಂತನು ಕಾಣಿಸಿದ! ಹೊರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಎತ್ತು, ಒಂಟೆ, ಕುದುರೆಗಳಿದ್ದವು. ಮಹಂತರ ಶಿಷ್ಯರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು, ಹುಕ್ಕಾ ಸೇದುತ್ತ ಒಳಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಈ ಮಂದಿರದ, ಮಠದ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಮೂಲತಃ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದವರಾಗಿದ್ದರು. ಹಿಂದು ಧರ್ಮಿಯರು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಆ ಕುರಿತು ಮೊಕದ್ದಮೆ ನಡೆದದ್ದನ್ನು ಓದಿದ್ದೆ. ಧರ್ಮಪಾಲನೆಂಬಾತ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತ, ದೇವಾಲಯ ತಿರುಗಿ ಬೌದ್ಧರ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಲು ಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದ. ಬುದ್ಧನ ಪ್ರತಿಮೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರ ಬಳಿಯಲಾಗಿತ್ತು! ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಅರಸನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮೂರು ಕೋಣಗಳ ವಸತಿ ಗೃಹ ಅಲ್ಲಿತ್ತು. ರೀವಿಯಿಂದ ಕುಳಿತ ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ನೀವು ಧರ್ಮಪಾಲರೇ? ಎಂದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. "ನಾನೊಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷು ಮಾತ್ರ. ಅದೋ ಆ ಫೋಟೋ ಧರ್ಮಪಾಲರದು!" ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟೆ. ನಂತರ ಜಪಾನಿಯರು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಬುದ್ಧನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ತೋರಿಸಿದ. ಸಿಂಹಳೇ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾಲಿಭಾಷೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ತೋರಿ ಓದಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೆ ಮಹದಾನಂದವಾಯಿತು. ಆ ತನಕ ನಾನು ಪಾಲಿ ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ಸಯಾಮಿ ಭಾಷೆಗೆ ಹತ್ತಿರಲೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ, ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದು ನಾನು ಬೇಗನೇ ಕಲಿಯಬಹುದು ಅನಿಸಿತು. "ನೀವು ನನಗೆ ಪಾಲಿ ಭಾಷೆ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?" ಎಂದು ಭಿಕ್ಷುವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

"ನನಗೆ ಕಲಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ! ನೀವು ಸಿಲೋನಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆ ಭಾಷೆಯ ದೊಡ್ಡ ಪಂಡಿತರಿಂದಲೇ ಕಲಿಯಬಹುದು" ಎಂದ.

"ನಾನೇನೂ ಕಲಿಯಲು ಸಿದ್ಧ. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಬಳಿ ಕಿವುಡು ಕಾಸಿಲ್ಲ. ಸಿಲೋನಕ್ಕೆ ತಲುಪುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?".

"ನೀವು ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಹಾಬೋಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹೋಗಬಹುದು" ಎಂದು ಭಿಕ್ಷು ಹೇಳಿದ.

ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣ ಶುಲ್ಕವಿತ್ತು. ಹಣ ಹೊಂದಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಅವನ ಬಳಿ ಸಾಲ ಕೇಳಿದೆ. ತನ್ನ ಬಳಿ ಇಲ್ಲವೆಂದ. "ಮಠದ ಮಹಂತನು ಸಿರಿವಂತ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಯಾನು" ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಉಪ ಮಹಂತನು "ಮುಖ್ಯ ಮಹಂತನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ಆತ ಊರಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿರಾಸೆಗೊಳಿಸುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ!" ಎನ್ನುತ್ತ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟ. ಅವರ ಕೋಶದ ಹೊಸ ಪ್ರತಿ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಎಂಟಾಣಿಗೆ ಮಾರಿದೆ.

ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಬಿಳೇಕಂಬಳಿ, ಕೋಟು, ಕೆಲ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು (ಇವುಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಹನ್ನೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗೂ ಅಧಿಕ) ಭಿಕ್ಷುವಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಕೇವಲ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಆತ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. "ಭಾರತದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮಹಾಲಭಂಗರು! ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಮಹಾಬೋಧಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ! ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಇಬ್ಬರು ನನ್ನಿಂದ ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆದು ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರು! ಎಂದುಬಿಟ್ಟ.

ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಗಯೆಗೆ ಬಂದು ತಿಕ್ಕೀಟಿನ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಶರಣು ಹೋದೆ. ಆದರೂ ಕಾಸು ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಓರ್ವ ಮಾರವಾಡಿ ನೂರು ಮಾತನಾಡಿ, ಒಂದು ಪೈಸಾವನ್ನು ದೂರದಿಂದ ಎಸೆದ. ಇಡೀ ದಿನ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಗಳಿಕೆ ಒಂದು ಪಾವಲಿಯಷ್ಟು ಆಗಿತ್ತು!. ಅಲ್ಲಿಂದ ಗಿದಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಿರಾಶನಾಗಿ ಕಾಶಿಯ ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ನೀಲಕಂಠ ಭಟದಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿವರಿಸಿ ಪತ್ರ ಬರೆದೆ. ಆತನಿಂದ ಎರಡು ರೂ.ಗಳ ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಬಂದಿತು. ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗಿದಾರದ ವಾಸ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪೊಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರರ ಪರಿಚಯ ಆಗಿತ್ತು. ಆತ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದ್ದ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ್‌ನ ದಾರಿತೊರಿಸಿದ. ಅಲೆದೂ ನಡೆದೂ ಸುಸ್ತಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಸ್ಟೇಶನ್ ಸೇರಿ, ಸ್ಟೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಲು ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿ ಮರುದಿನ ಕಲಕತ್ತಾ ಟ್ರೈನ್ ಹತ್ತಿದೆ.

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ - ಕಲಕತ್ತೆಯ ಹಾರಾಸ್ಟೇಶನ್ ತಲುಪಿದೆ. ಹೂಗ್ಲಿ ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮಹಾನಗರವನ್ನು ಸೇರಿದ್ದಾಯಿತು. ಮಹಾಬೋಧಿ ಸಭೆಯ ಆಫೀಸು

ಸಂಗ್ರಹಾನುವಾದ : ಡಾ. ಜ್ಯೋತ್ಸನಾ ಕಾಮತ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯಿತು. ಧರ್ಮಪಾಲರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಳಿತಗಾರರಾಗಿ, ಅಘೋರಿ ಚಂದ್ರ ಚಟರ್ಜಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಹಾರವಿತ್ತರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಮಿರರ್' ಮಾಜಿ ಸಂಪಾದಕ ನರೇಂದ್ರನಾಥ ಸೇನ್ ಅವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಅವರು "ಸಿಲೋನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ವಿಶೇಷ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬೇಕು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಸಿಗದು!" ಎಂದರು. ಧರ್ಮಪಾಲರು ಅದಾಗಲೇ ಸಿಲೋನಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಘೋರಿ ಬಾಬುಗಳ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ, ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಚಂದಾ ಎತ್ತಿ, ತುತುಕೋರಿನ ತನಕ ರೈಲ್ವೆ ಪ್ರಯಾಣ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಮುದ್ರಯಾನದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು 25 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ಅಘೋರಿ ಬಾಬು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಮಹಾಬೋಧಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಧರ್ಮಪಾಲರಿಗೆ, ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಮದ್ರಾಸದ ಆ ಸಭೆಯ ಶಾಖಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸಿಂಗಾವೇಲು ಅವರಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಲೆಂದು ಬಿಸ್ಕೀಟು ಡಬ್ಬಿಯನ್ನೂ ಇತ್ತರು.

1902ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳ 16ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ತಲುಪಿದೆ. ತಕ್ಷಣವೇ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆಲ್ಲ ಕ್ವಾರಂಟೈನ್ (ಸಂಪರ್ಕ ನಿಷೇಧ) ಘೋಷಿಸಿದ್ದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು. ಆಗ ನನ್ನ ಬಳಿ ಕೇವಲ ಒಂದುವರೆ ರೂಪಾಯಿ

ಉಳಿದಿತ್ತು. 10 ದಿನಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ರಹಿತವಾಗಿ ಅರ್ಥಾತ್ ಉಪವಾಸ ಇದ್ದು ಸಾಯಬೇಕಿತ್ತು. ಭಾಷೆ ತಿಳಿಯದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಾರವೇಲು ಅವರ ಮನೆ ಹುಡುಕುವುದೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೂ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಪತ್ರ ತೋರಿಸಿದೆ. ಆ ಕೂಡಲೇ ಅವರು ಭೋಜನಾದಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿ ತಿಳಿಯದು. ಸನ್ನೆಯಿಂದಲೇ ಸಂಭಾಷಣೆ ಸಾಗಿತ್ತು. ಕ್ಯಾರಂಟ್ಯಾನ್ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅದಾಗದಿದ್ದರೆ 10 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಊಟ ಮತ್ತು ವಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿತ್ತು. ತುತುಕೋರಿನ್‌ದ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್ ಮೂದಲಿಯಾರ್ ಸಿಂಗಾರವೇಲು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವು ತಯಾರಾಯಿತು. "ತುತುಕೋರಿನ್‌ದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರಂಟ್ಯಾನ್ ಲಾಗೂ ಆದರೆ, ಆ ಕೂಡಲೇ ತಂತಿಕೊಡು. ಆ ಅವಧಿಯ ಊಟೋಪಚಾರದ ಖರ್ಚು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ ಬಲ್ಲ ತನ್ನ ಸೋದರನಿಂದ ಸಿಂಗಾರವೇಲು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ತುತುಕೋರಿನಿಗೆ ಹೋಗುವ ರೈಲು ಗಾಡಿಯ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದರು.

ಈ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಬಲ್ಲ ಟಿ.ಸಿ.ಗಳು ಆಗಾಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಲ್ಕತ್ತಾ-ಕೊಲಂಬೋದ ನನ್ನ ತಿಕೇಟು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೋ! ಪೋ! ಪೋ! ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಏನೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗದೇ ನಿಂತ ನನ್ನನ್ನು ಆತನ ಸಹಾಯಕ ಎಳೆದು ತಂದು ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ನೂಕಿದೊಡನೆ ಗಾಡಿ ಹೊರಟಿತು. ತುತುಕೋರಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಳಿದೊಡನೆ ಟಿ.ಸಿ.ಯು ಎರಡೂವರೆ ರೂ. ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳಿದ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಸ್ವೇಶನ್ ಮಾಸ್ತರರೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಬಂದು ಕೊಡಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಆತ ನನರಗಿಯದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕೊನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ತಂಜಾವೂರದ ದೇಶಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ. ಆತನಿಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಲ್ಕತ್ತಾದಿಂದ ನೇರ ತಿಕೇಟು ಪಡೆದದ್ದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ! ಎಂದು ಆತ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ, ನೋಡಿ! ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ರೈಲ್ವೆ ನಿಯಮಗಳೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದ.

ರೈಲ್ವೆ ಸ್ವೇಶನ್‌ನಿಂದ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಲೇ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಕಂಡರು. ತುತುಕೋರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತೀಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಹೇಳಿದಾದೆ. ಸಿಂಗಾರವೇಲು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪತ್ರ ಓದಿದ ಬಳಿಕ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಿಲೋನ್‌ಕ್ಕೆ ಕಳಿಸೋಣ! ಎಂದು ಅಭಯವಿತ್ತು ಕಾರಕೂನನೊಡನೆ ನನ್ನನ್ನು ಒಂದು ಖಾನಾವಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಉಗಿಹಡಗದಲ್ಲಿ ಕೊಲಂಬೋಗೆ ಹೊರಟೆ. ತಮಿಳು ಕೂಲಿಕಾರರಿಂದ ಆ ಹಡಗು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ತುಫಾನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಸಮುದ್ರವು ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಕೊಲಂಬೋ ತಲುಪಿದೆ (21-3-1902).

ಸಿಲೋನ್ (ಶ್ರೀಲಂಕಾ)ದಲ್ಲಿ - ಧರ್ಮಪಾಲನ ವಿಳಾಸ ಹೊತ್ತು ಗಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದ್ದಾಯ್ತು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಂದೆಯೊಡನೆ ವಾಸಿಸದೇ ಬೇರೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ದೀರ್ಘವಾದ ತಲೆನೋವಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅಫೋರಿ ಬಾಬುಗಳ ಪತ್ರ ತೋರಿಸಿದೆ. ಕೊಲಂಬೋಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಸನ್ನೆಯಿಂದಲೇ ಸ್ನಾನ ಆಹಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ನೌಕರನಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವಿಟ್ಟು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟದ ಹೊತ್ತು ಮೀರಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ನೌಕರನು ಒಂದು ಬ್ರೆಡ್ ಕತ್ತರಿಸಿ ಆಗಷ್ಟೇ ತೆಗೆದ ವಿಲಾಯತಿ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದನ್ನು ಪ್ಲೇಟಿನೊಂದಿಗೆ ತಂದಿಟ್ಟ. ನನಗೆ ಬ್ರೆಡ್‌ದ ಪರಿಚಯವಿತ್ತಾದರೂ ಡಬ್ಬಿಯೊಳಗಿರುವ ಹಳದಿ ವಸ್ತುವಿನದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ವಿಲಾಯತಿ ಸಿಹಿತಿಂಡಿ ಇರಬಹುದೆಂದು ಅರ್ಥ ಡಬ್ಬಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ. ನೌಕರನಿಗೆ ಇದು ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಕಂಡಿರಬೇಕು. ಆದರೆ, ಆತ ಯಾವುದೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಅನಾದರ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಯಂಕಾಲ ಬ್ರೆಡ್ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ಸಣ್ಣ ಗಾಜಿನ ಬೊಗುಣಿಯಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ದ್ರವ ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟ. ಆಗಲೇ ನನಗೆ ನನ್ನ ಅಜ್ಜಾನದ ಅರಿವಾದದ್ದು. ಅದು ತಿಂಡಿಯಿರದೇ ತುಪ್ಪದಂತಹ ವಸ್ತು ಬೆಣ್ಣೆ! ಎಂದ. ಅದನ್ನು

ಬಳಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ. ಅವನು ಎರಡು ಚಮಚೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಎತ್ತಿ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಬ್ರೆಡ್ ಹಲ್ಲೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಚ್ಚಿ ತೋರಿಸಿದ. ಆ ಬಳಿಕವೇ ನನಗೆ ಬ್ರೆಡ್ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅರಿವಾದದ್ದು.

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸಿಲೋನ್ ಇಲ್ಲವೇ ಸಿಂಹಳ ದ್ವೀಪವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈಗಿನ ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಪ್ರವೇಶ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಯಿತು. ಆಗ ಇಲ್ಲಿ ಎಳೆಂಟು ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಅರಸರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಇತ್ತು. ಗೋವಾದ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ನೇ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲಂಬೋದ ಅರಸನ ಪರವಾನಗಿಯಿಂದ, ಬಂದರು ಹಾಗೂ ಕೋಟೆಕಟ್ಟಿದ. ಈ ಸಂಚು ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯರ ಧರ್ಮಾಂತರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಆಗದವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಿಂಹಳದ ಬೌದ್ಧರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಹಿಂದುಗಳ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ರೂಢಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಕಾಟ ಇಲ್ಲ. ಆಸ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ವಾರಾಸ ಹಕ್ಕಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಮದುವೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳ ಜನ್ಮ ದಿನಗಳನ್ನು ನೊಂದಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಬೇರುಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕೊಲಂಬೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಪ್ರಭಾವ ಚೋರಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷುಗಳ ದರ್ಶನ ವಿರಳವಾಗಿತ್ತು.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸರಿಂದ ಡಚ್ಚರಿಗೆ, ಬಳಿಕ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ, ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಹಸ್ತಾಂತರವಾದರೂ, ಅದು ಕೊನೆಗೊಂಡರೂ, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಪಚಾರ ಆಗದಂತೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲಂ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಬೌದ್ಧ ಉತ್ಸವಗಳು ಮತ್ತು ವಿಹಾರಗಳು ಮುಂದುವರಿದವು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಬಳಿಕ ಜಾರ್ಜ್‌ಟರ್ನರ್ ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸನಿಂದ ಅನೇಕ ಪಾಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ಅನುವಾದಿತವಾದವು. ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಪಾಲಿಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಬಂದಿತ್ತು. ಹೊಸ ವಿಹಾರಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಂಗಲಾಚಾರ್ಯರು (1827-1899) ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ವಿದ್ಯೋದಯ ವಿದ್ಯಾಲಯ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬುದ್ಧನ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಪೂಜೆ, ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯ ತಾಣವಾಗಿದ್ದ ಮೂಲ ಬೋಧಿವೃಕ್ಷದ ಮರದ ಶಾಖೆಗೆ ಪೂಜೆಯಾಗಲಿ, ಆಶೀರ್ವಾದಗಳಾಗಲಿ ಮಹತ್ವ ಪಡೆಯದೇ ಭಿಕ್ಷುಗಳಿಗೆ, ಗ್ರಹಸ್ಥರಿಗೆ ಪಾಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಆರಂಭ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಸೋಮಾರಿತವನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಭಿಕ್ಷುಗಳ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಚಾರ, ಈ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚೇತರಿಸಿ ಕೊಂಡಿತ್ತು.

(ಮುಗಿಯಿತು)

ಕೃಪೆ : ನಿವೇದನೆ

ಆರ್. ಜೆ. ಕಾಲೇಜು ಕನ್ನಡ ಸಂಘ

ಹೇಮಂತ ಮೆಂಡನ್ 2012-13ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಿ.ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಆರ್.ಜೆ. ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರು

ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಕೆ. ರಘುನಾಥ್ ಅವರನ್ನು 0251 - 2352330 ದೂರವಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಆಳದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರು - ೨

ಮೈಸೂರು ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥಾನವಾದುದು

ಶ್ರೀ ಚಾಮ ರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ವಿಷಮ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರೂ ಅವರ ದಿವಾನರುಗಳೇ ಮುಂತಾದವರೂ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೇವಲ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವು ಮಾದರಿ ಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಯಿತು. ಆಗ್ಗೆ ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುನ್ನಡೆಯಿಂದ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಶ್ಲಾಘಿಸುವವರೇ

ಆದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕಮೀಷನರುಗಳ ಆಡಳಿತವು (೧೮೩೧ರಿಂದ ೧೮೮೧ರವರೆಗೆ) ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಸ್ತು ಸುಸಜ್ಜಿತರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪರಮೋಪಕಾರವಾದುದ್ದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವ ವಶದಿಂದ ೧೮೭೬, ೧೮೭೭, ೧೮೭೮- ಈ ಮೂರೂ ಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ಘೋರಕ್ಕಾಮವು ಸಂಭವಿಸಿದ್ದ ಕಾರಣ ೧೦,೫೦,೦೦೦ ಮಂದಿಗಳು (ಎಂದರೆ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಗಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲೊಂದು ಭಾಗದ ಜನರು) ಮೃತರಾಗಿದ್ದರು; ಒಟ್ಟು ಹತ್ತುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದವು. ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಶೇಖರವಾಗಿದ್ದ ಧನವೂ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಲಂ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ನಾನಾ ಬಾಬುಗಳ ವರಮಾನಗಳೂ ಇಳಿದುಹೋಗಿದ್ದವು. ಪೊಗದಿಯ ಹಣದ ಭಾರವು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒದಗಿದ್ದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡು ೧೯೯೬ರ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಆಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೇಷಾದ್ರಿಬಯರವರು

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೇಷಾದ್ರಿಬಯರವರು ದಿವಾನ್ ಪದವಿಗೆ ನೇಮಕವಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಮೂವತ್ತೆಂಟೇ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು. ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲೂ, ಜ್ಯೋತಿಷದಲ್ಲೂ ಅಸೀಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಸ್ತ ಇಲಾಖೆಗಳ ಆಡಳಿತವೂ ಅವರಿಗೆ ಕರತಲಾಮಲಕ. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ರಾಯಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಕೂಡಾ ಅವರೆದುರಿಗೆ ಸೋಲನ್ನೊಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಪರಿಶ್ರಮ. ಹೆಸರಾಘಟ್ಟದ ಕೆರೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿನ ರಾಯಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರಿಗೆ ಬೆಸಸಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೃತಕಾರ್ಯರಾದರು. ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳೇ ಹಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಾಗ ಕೇವಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೇಯರೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶೇಷಾದ್ರಿಬಯರವರು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನಾನಾ ಮಟ್ಟಗಳನ್ನು ದಿನದಿನವೂ

ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೇ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೇಳಿ ಸುಗಮವಾದ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಶಿವನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನವನ್ನೂ , ಮಾರೀಕಣಿವೆಯ ವಾಣೀವಿಲಾಸ ಸಾಗರಜಲಾಶಯ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿಧಾನವನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ಅಧ್ಯುತವಾದ ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯೂ ಕಾರ್ಯ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯೂ ಅವರವು.

ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೂತನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

೧೯೦೫ನೆಯ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೩ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕೀರ್ತಿತಾರೆಗಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳು ಬೆಳಗಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಆಗ ಭರತಖಂಡದ ಬೇರಾವ ನಗರದಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೦೬ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ನಡೆಯಿತು. ೧೯೦೫ರಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ವಿಧಾಯಕವಾಯಿತು. ೧೯೦೬-೦೭ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜನಾರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆ (ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್) ಇಲಾಖೆಯೂ, ಅದರ ನಂತರ ಪಪುವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಯೂ ಏರ್ಪಾಟಾದವು. ೧೯೦೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಟಾಟಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನ ಶಾಲೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರು.

೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಎರಡು ಮಹತ್ತರ ಕಾರ್ಯಗಳು

ಹಿಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆ - 2

ಸಂ. : ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಶಿವನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಏರ್ಪಾಟು ವಿಶೇಷ ಜನರಂಜಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದಲೂ ಸಹಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದುದು ಆಗತ್ಯವಾಯಿತು. ೧೯೧೬ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದುವರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ತಂಡಗಳ ಯಂತ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಐದನೆಯದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಒಟ್ಟು ೨೨,೬೫೦ ಅಶ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು.

೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ತರ ಕಾರ್ಯವು ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದುದು. ಮೈಸೂರು ನಗರದಿಂದ ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ ರೈಲು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸವು ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ತರೀಕೆರೆಯಿಂದ ನರಸಿಂಹ ರಾಜಪುರದವರೆಗೆ ಟ್ರಾವೆಲಿಂಗ್ ಏರ್ಪಾಟು ನಡೆದು ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಕರ್ಯವುಂಟಾಯಿತು. ಕೋಲಾರದ ಡಿಪ್ಪಿಕ್ಕು ಬೋರ್ಡು ರೈಲ್ವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರದಿಂದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರೆಗೂ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದವರೆಗೂ ರೈಲುಗಳ ಸಂಚಾರವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕಾನೂನು ರಚಿತವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೯೧೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ, ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದ ಮುನಿಸಿಪಲ್

ರೈಗ್ಯಲೇಷನ್ನಿನತ್ತಿದ್ದು ಪಡಿರೈಗ್ಯಲೇಷನ್ನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಪಾರಸಭೆಗಳು (ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು, ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು, ಮತ್ತು ಮೈನ್ ಪಾರಸಭೆಗಳು- ಎಂದು) ಮೂರು ಪಂಗಡಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡವಾದವು.

ಅಮೀನ್‌ಉಲ್ ಮುಲ್ಕ್ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರವರು

ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರವರ ಪಿತಾಮಹರಾದ ಶ್ರೀ ಆಲಿ ಅಸ್ಕರ್‌ರವರು ಶ್ರೀ ಮುಮ್ಮದಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜುಡೆಯರ ಆಪ್ತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು ಕಮಿಷನ್ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಭುನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರವರ ತಂದೆಯವರು ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರ ಮತ್ತು ಆಳಿದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಅಂಗರಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಭುಸೇವೆ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರವರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ಸಹಪಾಠಿಗಳೂ ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪೂರ್ಣಕೃಪೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ, ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ರಾಜಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ದಿವಾನ್ ಪದವಿಯನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು.

ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರವರು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ದೇಶಾಭ್ಯುದಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನಷ್ಟವೇ ಸಂಘಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ನಿರುತ್ಸಾಹ ಹೊಂದಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಯೇ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೂಡಾ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯೇ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ

ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಆದರೂ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರವರು ಎದೆಗುಂದಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲೇನೋ ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಸಲಹೆಯಿಂದಲೂ ಮನಸೋಲದೆ ವಿಶೇಷ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ದೀರ್ಘಾಲೋಚನೆಯಿಂದಲೂ, ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಖರೀದಿ, ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಮಂದಿಗಳ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬಂದು ಹಾಹಾಕಾರವುಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಆ ಮೂಲಕ ತಪ್ಪಿಸಿದರು. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯ ಕೀರ್ತಿ ಧ್ವಜವೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ಆ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಗೊಳಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿಯು ಅವರದು.

ಆಳಿದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಸ್ವಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅನ್ಯಮತ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರವರ ದೊಡ್ಡ ಗುಣಗಳಲ್ಲೊಂದು. ತನ್ನ ಮತಬಾಂಧವರಿಗಿಂತ ಅನ್ಯಮತಬಾಂಧವರ ಸೇವೆಯನ್ನಾವನು ಅಧಿಕವಾಗಿ

ಸಲ್ಲಿಸುವನೋ ಅವನೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕವನೆಂಬುದು, ನನಗಿರುವ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆಯೆಂದು ವಿನೀತಭಾವದಿಂದ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕೊಂಡಾಡದವರಾರು? . ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಹಿಂದೂ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಮಂಗಳಾರತಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಮುಸಲ್ಮಾನರಾಗಿದ್ದು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದುದು ಅಶ್ಚರ್ಯಕರವೆಂದು ಸೂಚಿತವಾದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಅವರು ಹಾಗೆನ್ನಬೇಡಿ. ಅನೇಕ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದ ಆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿಲ್ಲವೇ? ಅಷ್ಟು ಜನರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ವ್ಯರ್ಥವಾದೀತೇ ಎಂದರು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯಭಾಷೆಯೂ, ಮಹಾರಾಜ ಮನೆತನದ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೂ ಆದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್‌ರವರಿಗಿರುವ ಅಬಿಮಾನವು ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹವಾದುದು. ಚನ್ನರಾಯ ಪಟ್ಟಣದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘದವರು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಬಿನ್ನವತ್ತಲೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ ಅವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿನಂದನಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಮಮತೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೂ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ದೊರಕಿದೆ. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡವಿರುವ ಈಗಿನ ಸೊಗಸಾದ ನಿವೇಶನವು ಲಭಿಸಿದುದು ಅವರ ಕೃಪೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ.

ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮ (ಭಾರತಿ)

20ನೇ ನವೆಂಬರ್ 1900ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ರಾಜಮ್ಮನವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ ಭಾರತಿ. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಉದಯಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಯಾಗಿ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯೆಯಾಗಿ ವೀಣಾವಾದನ ನಿಪುಣೆಯಾಗಿ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾಟಕಕರ್ತೆಯಲ್ಲದೆ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪತಿ ತಿ.ತಾ. ಶರ್ಮರೊಂದಿಗೆ ಪತ್ರಕರ್ತೆಯಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಗೃಹಕಾರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜಸೇವೆ, ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಇದೀಗ ನಿವೃತ್ತ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 83ರ ವಯೋವೃದ್ಧ ಭಾರತಿಯವರು.

ಇವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳು

ಕಾವ್ಯನಾಟಕ : ತಪಸ್ವಿನಿ, ಮಹಾಸತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತರಂಗಲೀಲಾ, ಅಹಲ್ಯಾ,

ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ : ದೇಶಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರಶಕ್ತಿ, ಆರ್ಯ ಕೈಲಾಸಂ

ವ್ಯಕ್ತಿಚಿತ್ರ : ವೈಣಿಕ ಶಿಖಾಮಣಿ ಶೇಷಣ್ಣ

ವಿಕಾಂತ ನಾಟಕ : ಸ್ವರ್ಗ ನಿರಸನ, ಉನ್ಮತ್ತಭೂಮಿ, ದುಂದುಭಿ, ಧೃವ

ಪ್ರಬಂಧ : ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತ ದರ್ಶನ

ಹರಟೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ : ಲೋಕಾಭಿರಾಮ

ಕೆಲವು ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1967ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇವರನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿ ಎಂದು ಗೌರವಿಸಿದೆ. 1980ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಇವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದೆ. 'ಭಾರತಿ' ಗೌರವ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಎರಡು ಕಲೆಗಳ ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗಮ

'ಭಾರತಿ' ಕಾವ್ಯನಾಮಾಂಕಿತರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮನವರದು. ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರೌಢಿವು. ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ, ದೇಶಭಕ್ತ, ಹೋರಾಟಗಾರ, ಸಂಶೋಧಕ, ಲೇಖಕಿ ಶ್ರೀ ತಿರುಮಲೆ ತಾತಾಚಾರ್ಯ ಶರ್ಮರವರ ಪತ್ನಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಸ್ಥಾನ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಜಮ್ಮನವರು ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣನವರ ಶಿಷ್ಯೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಾವ್ಯ, ಗೀತನಾಟಕಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೆ. ನವುರಾದ ಮನಸ್ಸುಳ್ಳ ರಾಜಮ್ಮನವರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಗೆದ್ದಂತಹವರು.

ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗಮ

ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೆರಡೂ ಸರಸ್ವತಿಯ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಈ ಎರಡು ವಿದ್ಯೆಗಳೂ ಎರಡು ಪರ್ವತಗಳಂತೆ, ಎರಡು ಮಹಾಸಾಗರಗಳಂತೆ. ಇಂತಹ ಎರಡು ಅಪೂರ್ವವಿದ್ಯೆಗಳ ಸಂಗಮವನ್ನೂ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನೂ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ ತಿ.ತಾ. ಶರ್ಮರ ಪತ್ನಿ ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮನವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಒಂದು ಮುಖವನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮನವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅರ್ಜಿಸಿದ, ನಿರಂತರ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಿದ್ಯೆ, ಸಂಗೀತ, ಕಲೋಪಾಸಕರ, ವಿದ್ಯಾಂಸರ, ರಸಜ್ಞರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದು, ಅವರ ಒಡನಾಟದಿಂದ, ಸಂಸ್ಕಾರ ಬಲದಿಂದ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಟಿಬಂದ ವಿದ್ಯೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಇವರ ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ಭಕ್ತಿ, ಒಲವು ಇವುಗಳನ್ನು ಕಂಡ ವಿದ್ಯಾಧಿದೇವತೆ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ಮನಸೋತು ಇವರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವರವನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಿದಳೇನೋ! ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿಯ ವರಪುತ್ರ ರಾಜಮ್ಮನವರೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗದು!

ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮನವರ ಮನೆತನವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನೆತನ ಶತಾವಧಾನಿಗಳ ಮನೆತನ ಎಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಆಗಿರು ಸಂಸ್ಕಾರದ ಹಿರಿಮೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಮುಪ್ಪರಿಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 1900ರ ನವೆಂಬರ್ 20ನೇ ತಾರೀಖು ಜನಿಸಿದ ತಿರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮನವರು ಕಂದಾಡೆ ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರ ಹಾಗೂ ಸೀತಮ್ಮನವರ ಮಗಳು. ಕಂದಾಡೆ ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು ಮದನಪಲ್ಲಿಯ ಪುಂಗನೂರಿನ ಕಡೆಯವರು. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜಮ್ಮನವರ ತಾಯಿ ಸೀತಮ್ಮನವರು. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ವಿದ್ವಾನ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇಧಾವಿಗಳು. ಚತುಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತರು. ಶತಾವಧಾನಿಗಳು, ಮಹಾವಾಗ್ಮಿಗಳು,

|| ಡಾ. ನಾಡೋಜ ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ

ಲೂಯಿರೈಸ್‌ರಿಗೆ ಬಲಗೈ ಅಂತೆ ಇದ್ದವರು. ಕಾಶಿಗೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪಂಡಿತರನ್ನು ತಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ತಿನಿಂದ ಮೂರು ಬಾರಿಯೂ ಸೋಲಿಸಿ ಬಂದವರು. ಇಂಥವರ ಮೊಮ್ಮಗಳು ರಾಜಮ್ಮನವರು. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರ ಅಣ್ಣನ ಮೊಮ್ಮಗನೇ ತಿ.ತಾ. ಶರ್ಮರು. ಸೀತಮ್ಮನವರು ತಮ್ಮ ಸೋದರಳಿಯ ತಿ.ತಾ. ಶರ್ಮರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತವರಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಆ ಮನೆಯ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ

ರಾಜಮ್ಮನವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ. ಆಸಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಮಧುರವಾದ ಕಂಠ. ಅದು ದೈವದತ್ತ ವರ. ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ಶಾಲೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಬಹುಮಾನ ರಾಜಮ್ಮನವರಿಗೇ ಮೀಸಲು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರು ಕರುಬಿದರೂ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವಂತಿಲ್ಲ. ಜತೆಗೆ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷ ಅಭಿರುಚಿ ಇದ್ದು, ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಾವಿತ್ರಿ ಪಾತ್ರದ ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆತಿದೆ. ರಾಜಮ್ಮನವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ, ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸನಾತನ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಗುರು ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಭಾವನೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಉಂಟಾಯಿತು.

ಇಷ್ಟಾದರೂ ರಾಜಮ್ಮನವರು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲ 'ತುಂಟಿ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಶಾಲೆಗೆ ಎಂದೂ ಸರಿಯಾದ ವೇಳೆಗೆ ಹೋದವರಲ್ಲ. ತಡವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು. 'ತುಂಟಿ' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಗುರುಗಳೇ 'ಬುದ್ಧಿವಂತೆ' 'ಚತುರೆ' ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಹಾಡುಗಳ, ದೇವನಾಮಗಳ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯೂ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರಿಗೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಆಸಕ್ತಿ, ಅಭಿರುಚಿ ಹಾಗೂ ಕಂಠಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ ಇವರ ಶಾಲೆಯ

ಸಂಗೀತದ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು, ಅವರೇ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಇವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ರಾಜಮ್ಮನವರಿಗೆ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು.

ವಿದ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಮ್ಮನವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರ 11ನೇ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 16ರ ಹರೆಯದಲ್ಲಿದ್ದು, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತಿ.ತಾ ಶರ್ಮರೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾಯಿತು.

ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ವ್ಯಾಮೋಹ ಜನತೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ ಕಾಲ ಅದು. ರಾಜಮ್ಮನವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮ ಮಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಮ್ಮನವರಿಗೆ ಗುರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ಪತಿ ತಿ.ತಾ ಶರ್ಮರೇ. ಒಂದೇ ಒಂದು ದಿವಸ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ವ್ಯಾಸಂಗ ನಡೆಯಿತು. ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತರು ಗುರುಗಳು. ಸಹಜ ತುಂಟಿಯಾದ ರಾಜಮ್ಮನವರು "ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಬೆಡ, ನಿಮ್ಮ ಏಟೂ ಬೇಡ" ಎಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ರಾಜಮ್ಮನವರು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಕಲಿಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಆದರೂ ವಿದ್ಯೆ ಬಹಳ ಸತ್ಯಯುತವಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಬಾಳು ಬೆಳಗಿ ಅರಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಯಿತು.

ಸುಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯಾಶಕ್ತಿ

ಅನಂತರ ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮನೆವಾರ್ತೆ ಪೇಟೆಯ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಅಮೆಚ್ಯೂರ್ ಡ್ರಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು. ರಾಜಮ್ಮನವರಿಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಒಲವು. ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಓದಿದರು, ಅನುಭವಿಸಿದರು, ಸಂತೋಷಗೊಂಡರು. ತಮ್ಮ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮನಸ್ಸು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಡೆ ಹರಿದಿತ್ತು.

ಇಂದು ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಯ ಮಡದಿಯೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸ್ತ್ರೀ ಸಾಹಿತಿಯೆಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ರಾಜಮ್ಮನವರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ತೆಲುಗು. ಮೊದಲು ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ತೆಲುಗಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿಯಾದ 'ವೀರೇಶಲಿಂಗಂ'ರವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಬಹಳ ಓದಿಕೊಂಡು, ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಅನಂತರ ದೇಶ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮನಸೋತರು. ಅಂದಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾದ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯ, ಗಳಗನಾಥ, ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಓದಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಸೋದರಮಾವಂದಿರ, ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಇದ್ದು, ರಾಜಮ್ಮನವರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿ ಉದ್ದೀಪನ ಗೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಒಲವು ಮೊಳೆಯಿತು

"ಅಂದು ತಮ್ಮ ಮನೆಯೇ ಒಂದು ರಂಗಭೂಮಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಓಡಾಡಿದವರೇ. ಅದರಿಂದಲೇ ನಮಗೂ ನಾಟಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು ಹೆಚ್ಚಾಯಿತೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ" ಎಂದು ರಾಜಮ್ಮನವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ 18ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಮ್ಮನವರು ತೆಲುಗಿಗೆ ಅನುವಾದವಾಗಿದ್ದ ರವೀಂದ್ರರ 'ದೃಢಪ್ರತಿಜ್ಞೆ' ಎನ್ನುವ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ತೆಲುಗಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ತಿ.ತಾ. ಶರ್ಮರೂ ಪ್ರಾಕ್ತನ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರು. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಊರುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವ, ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶಾಸನಗಳನ್ನೂ, ವೀರಸತಿ, ಮಹಾಸತಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನೂ ಕಾಣುವ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿತು, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಟಾಯಿತು ರಾಜಮ್ಮನವರಿಗೆ. ಆದೇ ವೇಳೆಗೆ ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರ, ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರ ಪರಿಚಯವೂ ಆದದ್ದು ರಾಜಮ್ಮನವರ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿತು. ಸಹಜ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವೂ ಜೀವನಾನುಭವವೂ ಬೆರೆತು, ಸ್ವಂತ ಹಾಡುಗಳ, ಕವನಗಳ, ನಾಟಕಗಳ ರಚನೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು.

ವೀಣೆಯ ಪಾಠ

ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗೀತದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ರಾಜಮ್ಮನವರಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ನೆಲೆಸಿದಾಗ ವೀಣಾ ವಿದ್ವಾನ್ ಗೋಪಾಲ ರಾಯರಿಂದ ಹಾಗೂ ತಾಯಪ್ಪನವರಿಂದ ವೀಣೆ ಪಾಠವಾಯಿತು. ಗುರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಮ್ಮನವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಭಕ್ತಿ, ಗೌರವ, ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆ. ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಶಿಷ್ಯಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾರ್ಥಕ ಎಂದು ಗುರುಗಳಿಂದ ರಾಜಮ್ಮನವರು ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥರಾದರೋ!! ಮುಂದೆ ರಾಜಮ್ಮನವರು ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣನವರ ಶಿಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಸಂಗೀತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೆರಡನ್ನೂ ಸರಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅರ್ಜಿಸಿಕೊಂಡ ಹಿರಿಮೆ ರಾಜಮ್ಮನವರದು.

ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜೀಯವರ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇ ಮೂಡಿದ್ದ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇಮ್ಮಡಿಗೊಂಡವು, ಮುಮ್ಮಡಿಗೊಂಡವು. ಮೂರನೆಯ ದಿವಸವೇ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡಿದ್ದು ರಾಜಮ್ಮನವರ ಚೇತನ "ದೇಶ ಸೇವಾ ನಿರತನಾಗಿರೈ ಲೋಗರೇ" ಎನ್ನುವ ಕವನವನ್ನು ರಚಿಸಿತು. ಇದೇ ರಾಜಮ್ಮನವರು ರಚಿಸಿದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಕವನ. ಅಂದಿನ ಸಂಜೆಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು ಪಿ.ಕೋದಂಡರಾಯರು ಇದ್ದರು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಮ್ಮನವರು ಈ ಕವನವನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಅಂದಿನ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಆ ಹಾಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ರಾಜಮ್ಮನವರ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಹರಡಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ರಾಜಮ್ಮನವರ ತನುಮನಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶ ಸೇವೆಯೇ ಈಶ ಸೇವೆ ಎನ್ನುವ ತಾರಕ ಮಂತ್ರ ಮಿಡಿಯಲಾರಂಭಿತು. ಅದೇ ದಿವಸ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಸದಸ್ಯೆಯೂ ಆದರು.

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು...)

5-2-1968

ಕೃಪೆ : ಆ ಮುಖ

ಪ್ರಾ. ಸೀತಾರಾಮ ಆರ್. ಶೆಟ್ಟಿ ನಿಧನ

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ, ಲೇಖಕ, ಸಂಘಟಕ, ಪ್ರಾ. ಸೀತಾರಾಮ ಆರ್. ಶೆಟ್ಟಿಯವರು (61) ಆಗಸ್ಟ್ 25ರಂದು ಸಾಂತಾಕ್ರೂಜ್‌ನ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಘು ಹೃದಯಾಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು. ಇವರಿಗೆ ನೇಸರು ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ

Dear Editor

After reading the article "Kashmir: Nineteen years after displacement" in the August 2013 issue of Nesaru, I felt nostalgic and sad. Nostalgic, because I had travelled extensively in Kashmir in a jeep in May 1982, covering almost all the places mentioned in the said article; and sad, because Kashmiri Pandits have not yet received the required empathy and support from the administration. As a result, they remain aliens in their own home state.

I enjoy reading Nesaru Tingalole and eagerly await its arrival every month. I congratulate Dr. Girija Shastry and her team on publishing this informative and interesting bilingual magazine.

K R Mohan,
Freelance Writer, Mysore.

ಆರದಿರಲ ಬೆಳಕು

೨೮ನೇ ನೇತ್ರದಾನ ಪಾಕ್ಷಿ ಕೋಶ್ವವಕ್ಕೊಂದು
ನುಡಿ ಕಾಣಿಕೆ

ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣುರಾಶಿ

ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕುರುಡು ಬಾಲಕಿ

ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕುರುಡು ಬಾಲಕ

ದೃಷ್ಟಿವಂತರಾಗಿ ನಾವು ಅದೆಷ್ಟು ಅದೃಷ್ಟವಂತರು ಮತ್ತು ಅಂಧರ ಬಾಳು ಅದೆಷ್ಟು ಅಂಧಕಾರಮಯ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವವರು ವಿರಳ. ಸೃಷ್ಟಿಯು ನಮಗಿತ್ತಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಭಾಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ನೇತ್ರದಾನದ ಮೂಲಕ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸುವವರು ಮತ್ತೂ ವಿರಳ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಮರಣೋತ್ತರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗುತ್ತಿವೆ; ದಾನದ ಬದಲು ದಹನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ದೃಷ್ಟಿವಂಚಿತರು ಕಾರ್ನಿಯಾಗಳಿಗಾಗಿ ಕಳವಳದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಕಾರ್ನಿಯಾಗಳು ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರದಷ್ಟು ದಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಹೀನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೃಷ್ಟಿದಾಯಕ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಕಾರ್ನಿಯಾ-ಕುರುಡಿರುವವರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬೦ರಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಯುವಜನರಿಂದಲೇ ಸಂಯೋಜಿತವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹಲವುಹತ್ತು ಸಾವಿರಗಳಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ತೆರನಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೇ ಭಾರತವು ಅಂಧರ ಅಗ್ರ ಅಂಧಕಾಪ ಎಂದು ಇಂದು ವಿಶ್ವಕುಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ.

ಈ ಆಘಾತಕಾರಿ-ಆತಂಕಕಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ನೇತ್ರದಾನದ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ಅತ್ಯುಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

ಕಾರ್ನಿಯಾ, ಕಾರ್ನಿಯಾ ಹಾನಿ, ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಸಿ, ಕಾರ್ನಿಯಾ ಮಹತ್ವ

ಕಣ್ಣುಡ್ಡೆಯ ಮೊತ್ತಮುಂದಿನ ಕಪ್ಪುಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಣ್ಣಿನ ಹಿಂಭಾಗದೊಡನೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುವಾಗುವ, ಅಂಗಿಗುಂಡಿ ಗಾತ್ರ-ತಿಳಿಗಾಜು ರೂಪದ ಪಟಲವೇ ಕಾರ್ನಿಯಾ. ಈ ಅಕ್ಷಾಂಶ ವೊಂದೇ ಇಡೀ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕವಾದ ಅಂಗಾಂಶ. ಸಹಜಾತ ದೋಷಗಳು, (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ) ನ್ಯೂನಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳು ಕಾರ್ನಿಯಾವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿ ಕುಂದುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಬ್ಬಾಗಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ, ಎಳೆಮಕ್ಕಳ ಆಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಪೆನ್ಸಿಲ್/ಪೆನ್ ಚುಚ್ಚಿದಾಗ; ಚೆಂಡು, ಚೆನ್ನಿಂಡು, ಬಿಲ್ಲುಬಾಣದ ಆಟಗಳನ್ನಾಡುವಾಗ; ಪಟಾಕಿ ಹೊಡೆಯುವಾಗ; ಸಾಸಿವೆ ಸಿಡಿಸುವಾಗ; ಬೆಸುಗೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಧಟ್ಟನೆ ಉರಿಯಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಕಿಡಿ ಹಾರಿದಾಗ; ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣುಬಣ್ಣ ಬಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಂಗೇಡುಗಳಾದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಗಾಯ ಮತ್ತು ಕಲೆ, ಸೋಂಕುರೋಗ, ಅಳಲೆಕಾಯಿ ಪಂಡಿತರ ಔಷಧಾಪಚಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಹತ್ತಾರು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಹಾನಿಯಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿನಾಶವಾಗಬಹುದು. ಹಾನಿಯಾಗಿರುವ ಕಾರ್ನಿಯಾದೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ನಿಯಾವನ್ನು ನೆಟ್ಟು, ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಅಥವಾ ಮರಳಿಸುವ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯೇ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಸಿ. ಕಸಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಈ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಯಶಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣ ೯೦%ಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಸಿಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ-ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ದಾನಿತ ಕಾರ್ನಿಯಾವು ಅತ್ಯವಶ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕಾರ್ನಿಯಾಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗುವ ಕೃತಕ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಇನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. [ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಸಿಯನ್ನು ಕೆರಟೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಕಾರ್ನಿಯಲ್ ಗ್ರಾಫ್ಟಿಂಗ್, ಅಥವಾ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೇತ್ರದಾನದಂತೆಯೇ, ಈ ಕರ್ಣಕಣದಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ-ಶಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಿದೆ.]

ಕವಿಡಿರುವ ಕಾರ್ನಿಯಾ

ಕಸಿಯಾದ ಕಾರ್ನಿಯಾ

ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕೊಯಿಲ್ಲನ ಕ್ರಮ

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಇನ್ಸೂಕ್ಲಿಯೇಶನ್ ಕ್ರಮದಿಂದ, ಇಡೀ ಕಣ್ಣುಡ್ಡೆಯನ್ನೇ ಶವದಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು, ರಕ್ತಸ್ರಾವ, ಹೊಲಿಗೆ, ಕಟ್ಟುಪಟ್ಟಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ, ಕಾರ್ನಿಯಾದ ಉಂಡಿಗೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಉಪಾಯವಾಗಿ ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳಿ ಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ, ಶವವು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲೂ ವಿರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. [ಈ ಕಾರ್ಯವಿಧಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಶವದ ಮುಚ್ಚಿದ ರೆಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ, ಕಣ್ಣು ಗಾಜಿಲ್ಲದ ಕೈಗಡಿಯಾರದಂತೆ ಕಾಣಬಹುದಷ್ಟೆ. ಆದರೂ, ಕೆಲವರು ಕಾರ್ನಿಯಾದಿಂದ ತೆರವಾದ ಜಾಗವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಕಾರ್ನಿಯಾ-ಕ್ಯಾಪ್‌ಗಳಿಂದ ತುಂಬಿಸುವುದುಂಟು.] ಈ ಇಡೀ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಟಾವನ್ನು (ಹಾರ್ವೆಸ್ಟ್) ೨೦-೨೫ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಜರುಗಿಸಿ, ಒಂದೊಂದು ಕಾರ್ನಿಯಾವನ್ನೂ ಸಂರಕ್ಷಕ ದ್ರಾವಣವಿರುವ ಪುಟ್ಟ ಸೀಸೆಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು, ತುರ್ತಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ನೇತ್ರಭಂಡಾರವೊಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲಯನ್ಸ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೇತ್ರಭಂಡಾರ ವು ಅಂಥ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಶೇವಣಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಸಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಕಸಿ-ಶಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಕಾರ್ನಿಯಾ ವಿತರಣೆಯನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಸ್. ಜಿ. ಸೀತಾರಾಮ್, ಮೈಸೂರು.
[c_ta_rom@yahoo.co.in]

ಕಣ್ಣುಡುಗೆ ಯಾರಿಂದ? ಅದರ ಹಿರಿಮೆಯೇನು?

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮಗುವೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಯಾರಾದರೂ ನೇತ್ರದಾನ ಮಾಡಬಹುದು; ಇದಕ್ಕೆ ವಯೋಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಕ ತೊಟ್ಟವರು, ಕಣ್ಣುಪೊರೆಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗೊಳಗಾದವರು, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾಯಿಲೆ ಅಥವಾ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ ಇರುವವರು, ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ನೇತ್ರದಾನಿಗಳಾಗಬಹುದು. ಈ ದಾನದ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಗಳೆಂದರೆ- ೧) ಕಣ್ಣನ್ನು ಕಡೆಯುಸಿರವರೆಗೂ ಬಳಸಿ, ಏನನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ದಿವ್ಯ ದಾನವನ್ನಾಗಿಸಬಹುದು; ೨) ಈ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟ ದಾನವನ್ನು ಕಣ್ಣುರೆಯಾದ ಮೇಲೂ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ; ೩) ಕಾರ್ನಿಯೇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಧರಾದವರೂ, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ನಿಯಾವು ಸರಿಯಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿಸಬಹುದು; ೪) ದಾನಿತ ಕಾರ್ನಿಯಾಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಬಾಳಿನ ನಿಡುಪಯೋಗಕ್ಕೂ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಲೆಂದೇ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆಯೇನೋ ಎಂಬಂತೆ, ಪರನೇತ್ರಪ್ರವೇಶವಾದ ಮೇಲೂ ಸಶಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ; ೫) ಕಣ್ಣಿನ ಬೇರೆ ಹಲವು ದೋಷಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಂದ ನೇರ್ಪಡಿಸಬಹುದಾದರೂ, ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕುರುಡಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದಾನಿತ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಒಂದೇ ಪರಿಹಾರಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ; ಮತ್ತು ೬) ಕಣ್ಣನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ರಕ್ತವರ್ಗದ ತಾಳೆಹಾಕುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ತಾನೊಂದೆ ವಲಂ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರಲು, ಜೀವಜಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಒಂದು ಕೊಂಡಿಯೆಂದು ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನ ಹೊಂದಲು ಈ ದಾನಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಮಾಧ್ಯಮವಿರಲಾರದು.

ನೇತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಬಗೆ

ಮರಣವಾದ ೬ ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೇ ಶವದಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ, ಮೃತರ ಆಪ್ತರು ಹತ್ತಿರದ ನೇತ್ರಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ತಡಮಾಡದೇ ಕರೆ ನೀಡಬೇಕು. ಶವದ ಎರಡೂ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೇವವಾದ ಹತ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಮುಚ್ಚಿಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಶವದ ಬಳಿಯಿರುವ ಫ್ಯಾನನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಆರಿಸಬೇಕು. ಶವದ ತಲೆಯನ್ನು ೬ ಇಂಚುಗಳಷ್ಟು ಮೇಲೆತ್ತಿಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕೊಯಿಲ್ಲನಲ್ಲಾಗಬಹುದಾದ ರಕ್ತಸ್ರಾವವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

ಮತ್ತೊಂದಿಷ್ಟು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

> ಮೃತರ ನೇತ್ರದಾನದ ವಾಗ್ದಾನಪತ್ರವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅವರ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಅವರ ಆಪ್ತಬಂಧುಗಳು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ದಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೇತ್ರದಾನವು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದು ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಬಲದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ; ಬಂಧುಗಳ

ಸಕಾಲಿಕ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಾತ್ರ.

> ಕೊಡುಗೆಕಣ್ಣನ್ನು ಪಡೆದವರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಾಗದಾದರೂ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಕಣ್ಣುಜೋಡಿಯಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಅಂಧರಿಗೆ (ಒಂದೊಂದು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ) ದೃಷ್ಟಿ ಬರಿಸಿದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ದಾನಿಗಳು ಪಡೆಯಬಹುದು.

> ನೇತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಅಂತಿಮ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಅಡ್ಡಿಬರುವುದಿಲ್ಲ.

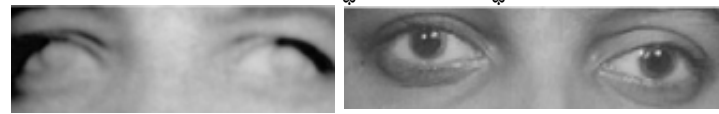
> ದೃಷ್ಟಿದಾನವು ದೃಷ್ಟಿವಿಕಲರಿಗೆ ಹಿತವೆನಿಸಿ, ಹೊಸಬಾಳಿನ ಕೊಡುಗೆ ಯನ್ನೀಯುವ ಅವೋಘ ಸೇವೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಮಾನವೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೂ ಸಮ್ಮತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

> ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದಾದರೂ, ನೇತ್ರದಾತೃಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ಉಚಿತ ಮಾನವೀಯ ಸೇವೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೈದ್ಯರೇ ಶವವಿರುವೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿ, ಕಾರ್ನಿಯಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ.

> ಕಾರ್ನಿಯಾ ಮಾರಾಟವು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ನಿಯಾ-ಕಸಿಗೊಳಗಾಗುವರು ಕಾರ್ನಿಯಾಕ್ಕೆಂದೇ ಯಾವ ದರವನ್ನೂ ತೆರಬೇಕಿಲ್ಲ.

> ಬದುಕಿರುವವರ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಇರಳ ವಿರುದ್ಧ ಬೆಳಕಿನ ಯುದ್ಧ

ಮುಂಗತ್ತಲೆಯಿಂದ

ಮುಂಬೆಳಗಿಗೆ

> ೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಮೊದಲ ನೇತ್ರನಿಧಿ - ದ ಐ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಫ್ಲಾರ್ ಸೈಟ್ ರೆಸ್ಪೋಶನ್- ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ನೇತ್ರನಿಧಿಯನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್‌ನ ಸರ್ಕಾರಿ ನೇತ್ರವೈದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ನೇತ್ರವೈದ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಡಾ. ಆರ್. ಇ. ಎಸ್. ಮುತ್ಯೆಯ್ಯ ಅವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಜೋಡಣೆಯನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಿದರು.

> ೧೮೨೪ರಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಫ್ರಾನ್ಕ್ ಫ್ರೈಸೆಂಜರ್ ಎಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಮೊಲದ ಕಾರ್ನಿಯಾಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದರೂ, ಆ ಕಾರ್ನಿಯಾಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ೧೮೩೭ರಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾಮುಯೆಲ್ ಬಿಗರ್ ಎಂಬಾತನು ಗ್ಲೆಜ್-ಜಿಂಕೆಯೊಂದಕ್ಕೆ (ಪ್ರಾಯಶಃ, ಸತ್ತ ತಾಯಿಜಿಂಕೆಯ ಕಾರ್ನಿಯಾವನ್ನು ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದ ಮರಿಜಿಂಕೆಗೆ) ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಸಿಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು. ೧೯೦೫ರ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಜರ್ಮ್ ಎಂಬ ನೇತ್ರನಿಪುಣನು, ಸುಣ್ಣದಿಂದಾಗಿ ಸುಟ್ಟಿದ್ದ ಒಬ್ಬನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಸಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿ, ಮಾನವ ಕಾರ್ನಿಯಾವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಕಸಿಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾದನು. [ಕಸಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಪ್ರಥಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಈ ಕಸಿಗೆ ಕಾರ್ನಿಯಾಗಳನ್ನು ದಾನಮಾಡಿದ ೧೧ ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನು ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಗಾಯದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ನಿಯಾ ಮಾತ್ರ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಉಳಿದಿತ್ತು.] ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ವಿಕಾಸಗೊಂಡು, ೧೯೩೫ರಲ್ಲಿ ಶೈಲ್ಯೋಪಚಾರಿತ ಕಾರ್ನಿಯಾದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಕಸಿಯು ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಮರ್ತ್ಯಕುಲಕ್ಕೆ ಅಮರ್ತ್ಯ ಉಪಕಾರಗೈದ ಯೂಕ್ರೇನ್ ನೇತ್ರವೈದ್ಯಪಟು ವ್ಲಾಡಮೀರ್ ಫಿಲಾಟಾಫ್‌ನನ್ನು ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಸಿ ಯ ಪಿತಾಮಹನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ದಾನಿತ ಕಾರ್ನಿಯಾಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಸಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯದ ಸುವರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣ ವಾಗಿರುವ ಪೆನಿಟ್ರೇಟಿಂಗ್ ಕೆರಟೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿ ಗಿಂತಲೂ ಸುಧಾರಿತವಾದ ಡಿ.ಎ.ಎಲ್.ಕೆ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎಂ.ಇ.ಕೆ. ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ.

> ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ನೇತ್ರನಿಧಿ ಮಂಡಳಿ (ಐ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಎಂಬ ಶೃಂಗಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರವರ್ತಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಪಚ್ಚೆಗಣ್ಣಿನ ಭುವನ ಮನಮೋಹಿನಿ ಐಶ್ವರ್ಯ ರೈ ಅವರ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಜಾಹೀರಾತು ವಿಡಿಯೋವನ್ನು ನೇತ್ರದಾನ ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯೇ. [೨೩ ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಈ ವಿಡಿಯೋವನ್ನು ಯೂಟ್ಯೂಬ್ ಸಲಾಗಿದೆ.]

> ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಂಧತ್ವ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಚಾಲಿತವಾದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಧತ್ವ ನಿಯಂತ್ರಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದ ಅಂಗವಾಗಿ,

೧೯೮೬ರಿಂದೀಚೆಗೆ, ಪ್ರತಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೫-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೮ ಕಾಲಮಾನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೇತ್ರದಾನ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದ ನೇತ್ರನಿಧಿ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಎಲ್ಲ ನೇತ್ರನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಣ್ಣುಮಂಡಿಗಳು (ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು) ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

> ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಧತ್ವ ನಿರೋಧ ನಿಯೋಗದ ಸಮನ್ವಯನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನ ಎರಡನೇ ಗುರುವಾರವನ್ನು ವಿಶ್ವ ದೃಷ್ಟಿದಿನ ಎಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

> ಗಂಭೀರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ನಿಯಾಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಂತರಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಉಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ದಶಕಗಳಿಂದ ೫೦-೬೦ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ನೆರೆರಾಷ್ಟ್ರ ಶ್ರೀಲಂಕಾವು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ನೇತ್ರದಾನಧರ್ಮವನ್ನು ಮೆರೆದಿದೆ; ಜಗತ್ತಿನ ಆಪ್ತ ಅಂಧಬಂಧುವಾಗಿದೆ. ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ, ಆ ದೇಶದ ಕೊಡುಕಣ್ಣಧಾರಾಳಿಗಳು, ಈಗಲೇ ನನ್ನ ಒಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರಂತೆ!!

ದೃಷ್ಟಿದಾತ ರಾದರೆ ಸಾಲದು. ದೃಷ್ಟಿದೂತ ರಾಗಿ.

ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೇ ಕೊಡುವುದು ಉದಾರ-ಉದಾತ್ತ ಸಂಗತಿ, ನಿಜ. ಆದರೆ, ಬೇರೆಯವರನ್ನೂ ಈ ಘನಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರಚೋದಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಬನ್ನಿ, ದೃಷ್ಟಿದೂತ ಸ್ವಯಂಸೇವೆಗೆ ಸೇರಿ, ಆದಷ್ಟೂ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕುರುಡನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ. ನೇತ್ರದಾನದ ನೇತಾರರಾಗಿ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವರ ಒಳಗಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಸಿ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು 9902080011 ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮುಂದೆ ಕಾಣುವ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿದರೆ ಸಾಕು:

EYE<SPACE>NAME<SPACE>PLACE

[ಇಧಿಚ ಒತ್ತಿ; ಜಾಗ ಬಿಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಒತ್ತಿ; ಜಾಗ ಬಿಡಿ. ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರು ಒತ್ತಿ; ಸಂದೇಶ ಸಾಗಿಸಿ.]

> ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸಂದೇಶ ತಲುಪಿದೊಡನೆ, ನಿಮ್ಮ ನೇತ್ರದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮರುನೆನಪಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸೂಚನೆ ನೀಡುವ ಸಂದೇಶಗಳು ನಿಮಗೆ ಬರತೊಡಗುತ್ತವೆ. ನಿಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ನೇತ್ರನಿಧಿಯ ಸಂಪರ್ಕಮಾಹಿತಿಯೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಡವಿಲ್ಲದೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ.

> ನಿಮ್ಮ ಬಂಧುಮಿತ್ರರನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿದೂತ ಸೇವೆಗೆ ಕರೆತನ್ನಿ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ನಿಯುತ್ರಿಯಿಂದ ನೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಶೂನ್ಯರು ದೃಷ್ಟಿಶಾಲಿಗಳಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

> ನೇರ ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ www.nayanajyothi.org ಸಂದರ್ಶಿಸಿ.

ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ: ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮಹಿಮೆ

೯೯೦೨೦೮೦೦೧೧ ಎಂಬ ನೇತ್ರದಾನ-ನಿಷ್ಠ ಲಾಂಕೋಡ್ ತೆರೆದುದೇ ತಡ, ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಕಾಗದದ ಫಾರಂಗಲಿಂದ ವರ್ಷವಿಡೀ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನೋಂದಣಿಗಳು ಈಗ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯಂತೆ ಹರಿದುಬರುತ್ತಿವೆ; ಕಾಗದ ಮತ್ತು ಸಮಯ-ಶ್ರಮಗಳ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ರವಾನಿಸುವ ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ ನೀವು ಯಾವ ಶುಲ್ಕವನ್ನೂ ತೆರಬೇಕಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ೦ ಸೇರಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ.

ದೃಷ್ಟಿ ದೂತ ಕರೆಯ ಫಲಕ

ದೃಷ್ಟಿದೂತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ, ನೀವೇನನ್ನು ಮಾಡುವಿರಿ?

> ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೇತ್ರದಾನ ಮಾಡಲು ಮನವೊಲಿಸುವಿರಿ.

> ಮೃತರ ಆಪ್ತರಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನದ ಸಖಿ ಅಥವಾ ಸಖಿ ಆಗಿ, ಅವರನ್ನು ಮೃತರ ನಯನದಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅನುನಯದಿಂದ ಅನುಗೊಳಿಸುವಿರಿ.

> ಕಾರ್ನಿಯಾ ಕಸಿ ಗೆ ಅರ್ಹ ಅಂಧರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೊಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವಿರಿ.

ನೂರ್ಕಾಲ ಬಾಳಿ! ನೂರಾರು ಕಣ್ಣೆರೆಸಿ! ನೂರ್‌ಜಹಾನ್ ಆಗಿ!

Kashmir : Nineteen years after Displacement

(contd. from Last issue)

The village temple of Bhuteshwara across the stream is still there. I went in. The 'lingam' installed there seemed much smaller to me, than what it used to be. "Absurd", I told myself.

The pandit gentleman took me to the new High School. It was a delight to see three new buildings in place there, and students from several surrounding villages were busy in their studies. None of them was acquainted with me, nobody was interested either.

We took a round of the entire village. Every family has construed a new house(s). Couples of old structures that still exist have been thoroughly renovated. The stone boundary-walls have disappeared and high, brick walls have come up everywhere. I met a number of men and women of my age and older. The Pandit gentleman introduced me to them. Some of them extended invitations to their houses for tea. I thanked them. I could perceive greater warmth in the welcome extended by an elderly woman, my mother's age.

After a 2 1/2 hour long stroll we came back to the pandit's house to have evening tea. Lone joined us an hour later and we went to the lidder (river) bank, half a kilometer away. Lidder is magnificent as always. Bridges connect its two banks and there is plenty of traffic plying. We spent the whole evening strolling and talking. Some more people joined us. Lone gave my introduction to those who could not recollect our childhood days. By 9 o'clock Lone dropped me at the Pandit's house. After supper I had a brief conversation with the elderly couple. They were extremely worried about their younger son's marriage. "There are no Hindu girls around. We could find one for the elder son with great difficulty. The younger son is past thirty now. It is a difficult situation. And you know what? Our Muslim friends tell us that let him join us, he will get two."

"It was 'Bhuteshwara' who prevented us from fleeing at that juncture, probably to allow us to worship him. Our sons hardly ever go there. They are bearded like other Muslim men. Now we have a small grand-daughter. All her playmates are Muslim. How can she learn our samskars? She visits several houses in the neighborhood who may even feed her."

They are in an ambivalent state of mind. Tied to their landed properties on the one hand, and suspicious, rather certain, of losing their Pandit cultural moorings in not so distant future, they look powerless and subdued.

I asked them about the Sahasra-mukhi Shiva temple that existed on the main road where the Amarnath-bound pilgrims used to halt till afternoon before moving on to Aishmuqam. They looked the other way. 'Since there was no Hindu family to worship the deity there, it was blasted in the early nineties.' My eyes became moist. I had a disturbed sleep.

Day 3

Next morning, I asked for a bucketful of warm-water to bathe. After breakfast, I informed the family that I was going to start my backward journey in another hour, and requested them not to prepare lunch for me.

Lone and the younger son of my hosts accompanied me to the lidder bridge. I had a desire to breathe in some more fresh, cool air.

The pandit's son left us in an hour and a retired school teacher, M. Hasan joined us. Boys and girls from the neighbouring villages

were on their way to 'our' High School. "It is indeed a matter of honour", said I to Lone and the retired teacher. The girls, I noticed, had their head, and forehead fully covered, so were their ankles- the 'dress code' has become a part of the culture, I thought.

In a general conversation they expressed their opinion on the future of the valley too. They thought that people were fed up with terrorism but killings and murders are no longer tabooed acts but a part of the post-1990 culture that has taken deep roots. Some of the terrorists have become legends in the folklore, especially those who ran 'Slaughter houses' where 'rivals' were butchered. The youth do not abhor killings, loot and arson. These are acts of masculinity, they believe. Since this generation has not co-existed with any 'rival' faith-systems, they cannot tolerate giving space to 'your' festivities and modes of worship. The mind-sets have to change but if the situation persists for another 15 years, no space can ever be created for a rival faith. We have Madrasas in every village, town and mohalla and young boys and girls are compulsorily sent there to learn hadith and Quranic teachings which strictly prohibit idol-worship.

They asked me to build a couple of rooms on the mound where my home lay, for spending summer months. 'That will be good

Prof. Rajnath Bhat

for your old mother too', they advised. Lone invited us to a cup of tea at his residence. Thereafter, I took leave of the Pandits who looked sad. Lone accompanied me to the main road. A bus with room for me came in a couple of minutes. Lone and I hugged before I boarded the Anantnag bound bus.

Anantnag, my college town, a town of several fresh and sulphur water-springs looked bright but crowded. I got down near Anantnag Nagabal' and walked towards the temple. A soldier checked my bag and the identity card and unlocked the gate. All the places of Hindu worship are under security cover in what was a Hindu Kingdom nearly 600 years ago and whose last Hindu King provided shelter and lands to Sayyads who were being persecuted in their homes in central Asia.

The condition of the springs controlled by 'Nagabal commitee' (from Jammu) is in a sad state in contrast to the innermost Vishnu temples that are under the control of a Mahant. The Mahant has added a Devi temple and installed a huge lingam during the past 19 years. The 'Pujari' of the Vishnu temple offered me tea and lunch. The 'Devibal' - the Anantnag Devi temple- some hundred odd yards away from Nagabal is under lock. There was a huge gathering of Muslims, mostly women, at the shrine of 'Reshimol' (Rshi, the father) situated behind 'Devibal'.

I hired an auto and went to Super Bazar to meet A. Rahman, my friend from Mattan. Our meeting lasted for a couple of minutes as he was on way to attend an official meeting elsewhere. Some other acquaintance at the Bazar shook hands with me. One acquaintance among them, Farook, hugged me and his eyes became moist.

I rushed to the mini-cab stand to move on to Srinagar. I got down at the old Zero-bridge and after security checking reached the official residence of my friend. The whole area is fortified. The local people have converted their residences into hotels where state

Govt. employees stay during summer months when the Capital is shifted from Jammu (the winter capital) to Srinagar (the summer capital).

“Will there be peace here any day soon”? I asked the hotel owner, a smart young man. “There are many hurdles,” said he. ‘Broadly speaking there are three groups or ideologies at work across the valley. The extremists (Taliban) with flowing beards who strictly believe in Nizam-e-Mustafa; the moderates with trimmed beards who want liberal education to co-exist with Madarasa ‘training’ with no room for any other faith; and the clean-shaven liberals who believe that other faiths could co-exist provided they followed the governing principles of Islam’. The implications were vivid. “So return of Pandit is a sociopolitical lie?” said I. He smiled, “we will know in another month or so. It is only Azad who says it to boost his image in Delhi, Mufti Sahab will not, nor will any other leader allow it to happen”. Remarkable, I thought.

Late in the evening, a person barged into my friend’s room unannounced and with a smile on his face, said in a cool voice. “Did you get to know the latest?” And before my friend could say ‘yes’ or ‘no’, the ‘intruder’ announced: “A calf has been killed inside the Devi temple at Chittargul village this afternoon. The members of the three pandit families still residing there were mercilessly beaten. They have been hospitalized. The police personnel posted there to protect the pandit families were mute spectators, laughing and enjoying the scene. Such posting is a punishment for security personnel! You must know, I thought, because Chittargul is in your Anantnag”. Suddenly, his eyes noticed me. My friend introduced him to me. Sunil (the intruder) sat down.

After exchanging pleasantries, he ordered dinner for me and my friend to ‘our’ room and went back to his room. Sunil is a middle-ranking officer like my friend but the way the hotel-owner came in person to find out from me if things were well cooked, whether drinks were required to be served, and so forth made me suspicious. “The hotel -owner is quite courteous”, I told my friend after the hotel-owner went out of the room. My friend retorted rather with a shout, “It is because Sunil is the in-charge for room-allotment, food and so forth. His signatures are important for the hotel-wallahs, some of who happened to be poor boat-owners a few years ago. They are crorepatists today. Huge sums of money are involved. People get their share, however, much of that goes to politicians of “all hues” and the bureaucrats. It is a great nexus. In this age of information technology and e-governance, annual durbar-move can be stopped and employees distributed to enable the two capitals to function at both the places throughout the year. Crores could thus be saved but that needs political will and a desire to be transparent in administration”. My friend gulped down a glass of water.

Day-4

The sad news that Sunil broke alerted me. It was prudent to leave the valley soon, I thought. I cancelled my plan to visit the shrines at Tulumula, Shankaracharya, etc. and paid an early morning visit to Zeether where a ‘hawan’ was in progress. I found the place in good shape. The caretaker of the shrine has put in his best efforts in the maintenance of the shrine and other properties. A qahwa session after the puja prepared me to start my return journey. My co-passengers in the mini-cab gave me yet another opportunity to learn more about contemporary Kashmir.

I was asked to occupy the middle-seat where a father-daughter

duo was already seated. The front and the rear seats were occupied by five tourists from some other part of ‘India’. The girl on my right, a medical graduate had come to Kashmir to collect some document from the University. After lunch the girl and her father became friends with me. The girl had been admitted to the medical college at Srinagar some seven years ago. She stayed in the MC hostel with 100 odd girls, 97 of them Muslim. She narrated her tortuous experiences thus.

“Twice a week senior women medicos would knock at each door after dinner and summon us to the hostel congregation hall at the ground floor. No one could say ‘no’ to their command. A recorded tape would be played wherein one cleric or the other spoke on how Muslim women were required to dress up, the mode of prayers, the importance of being a Muslim and the necessity to follow Shariat laws in all affairs of life. We were made to sit for two to three hours without a whisper. No one could move out, come what may. Everybody sat there in silence, listening attentively to the recorded speech. All other religions, especially Indian religions, were denigrated, slandered. It was tortuous to listen in silence to those ugly words. But we did not dare to argue. The consequences were made amply clear. The medicos constitute the intellect of the society and they are filled with hatred for India and her religions. Our batch-mates used to coerce us to embrace Islam. The so-called Jihadis are their heroes. Some of the students would boastfully tell us that such and such commander of HM/HA /LF etc. was his/ her elder brother-real brother/cousin etc. I spent those years like a captive in a dungeon full of foul things and foul words. My hostel-mates would tell me that they had already found a suitable husband for me, a brave, smart Muslim boy. Their words would injure me from deep within. My parents’ constant persuasion and early morning meditation (which I used to do secretly) enabled me to pull along. After every ‘tabligh’ session, I used to cry and call my parents to seek their permission to quit the course.”

With moist eyes, her father told me that she was a healthy girl before she joined the Course. We could not imagine what she was going through. The torture she suffered at their hands has reduced her to a skeleton. She weighs hardly 40 Kgs.

It was a startling revelation. The Medical College that I had known was a place of young, intelligent and forward-looking people.

The cab dropped me at Jammu by 9 P.M. It was hot and sultry. The pleasant cool breeze was six hours away at my back.

AT JAMMU

I had another week to go before proceeding to my place of work. The hot, summer air, frequent power cuts, a chronic shortage of water at Jammu prompted me to make a trip to Sudhmahadeva town, some 100 odd KMs. away. Four of us (my Mom, sister, her son, and I) reached the temple town in five hours. The 20 K.M. stretch of road between Chinaini (on the national highway) and Sudhmahadev took us one and a half hours. Such in the condition of Peerpanchal range roads in the Jammu region. It was a festival day in the village. Hundreds of people from various parts of Jammu had assembled there to pray at the Sudhmahadev temple and bathe in “Gauri Kund” 5 Kms away. The temple Dharamshala, a huge building, constructed by the Dharmarth Trust (headed by Dr. Karan Singh) was full of devotees. A shopkeeper advised us to spend the night at Mast Baba Ashram built by a godly gentleman from Kashmir.

(to be contd.)

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜೇಂದ್ರ ಕಾರಂತ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರಂಗ ಸೌರಭ ತಂಡದವರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ, ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಕಾವ್ಯ ಸಂದರ್ಭ ಹಾಗೂ ಬದುಕಿನ ಘಟನೆಗಳ ಸುತ್ತ ಹೆಣೆದ ನಾಟಕ 'ಗಂಗಾವತರಣ'ದ ದೃಶ್ಯಗಳು

ಮುಂಬರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು:

- 08.09.2013 ಭಾನುವಾರ ರಿಂದ 15.09.2013 ಭಾನುವಾರದವರೆಗೆ
ಶ್ರೀ ಸ್ವರ್ಣ ಗೌಲ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿ ಪೂಜಾ ಮಹೋತ್ಸವ
- 13.09.2013 ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ 6.30 **“ಭಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ”**
ಶ್ರೀ. ಎಸ್. ವಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ಭಾಗವತಾರ್ ಮತ್ತು ತಂಡ
- 14.09.2013 ಶನಿವಾರ ಸಂಜೆ 6.30 ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ
- ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಹಾದೇವನ್ ಮತ್ತು ತಂಡ
- 28.09.2013 ಶನಿವಾರಸಂಜೆ 7.00 **“ಹಾಸ್ಯಸಂಜೆ”**
ವೈ. ವಿ. ಗುಂಡೂರಾವ್ ಮತ್ತು ತಂಡ,
ಬೆಂಗಳೂರು
- 29.09.2013 ರವಿವಾರಸಂಜೆ 6.30 **ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ
ಸಂಗೀತ - ಭಾರತಿ ಪ್ರತಾಪ್ ಮತ್ತು
ತಂಡ, ಬೆಂಗಳೂರು**

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಮುಂಬೈ

ಸಹಯೋಗ

ಸೃಜನಾ (ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕಿಯರ ಬಳಗ)

ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

- ಮುಖ್ಯ ಆತಿಥಿ : ಪ್ರೊ. ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ
(ವಿಶ್ರಾಂತ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ)
- ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ : ವಿ. ರಾಮಭದ್ರ
(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್)
- ಪುಸ್ತಕ ಬಿಡುಗಡೆ : ಡಾ. ತಾಳಜಿ ವಸಂತಕುಮಾರ
(ವಿಶ್ರಾಂತ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ)
- ಕೃತಿ ೧ : ಕನ್ನಡದ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ
- ಕರ್ತೃ : ಡಾ. ಕೆ. ರಘುನಾಥ್
- ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ : ಡಾ. ಸುಮಾ ದ್ವಾರಕಾನಾಥ್
- ಕೃತಿ ೨ : ಮಾನಸಿಯ ಲೋಕ
- ಕರ್ತೃ : ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
- ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ : ವಿ.ಎಸ್. ಶಾನುಭಾಗ್
- ದಿನಾಂಕ : ೨೧/೯/೨೦೧೩. ಸಂಜೆ ೫.೩೦
- ಸ್ಥಳ : ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್

ಎಲ್ಲ ಸಹೃದಯರಿಗೂ ಸುಸ್ವಾಗತ

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಾಮೃತ ಧಾರಾ

(ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಸರಳ ಕನ್ನಡ ಭಾವಾನುವಾದ)

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸುವಷ್ಟು ಪುಟ್ಟದಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿವೆ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಪಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ಎನ್.ಆರ್. ರಾಯರು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕವು ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಇದು

ಸರಳವಾದ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಸರಳ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ಲೋಕದ ರಚನೆಯ ಸೊಬಗು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

ಯಜಂತೇಸಾತ್ವಿಕಾ ದೇವಾನ್
ಯಕ್ಷರಾಸಿ ರಾಜಸಾಃ
ಪ್ರೇತಾನ್ ಭೂತಗಣಾಂತ್ಯಾನ್ಯೇ
ಯಜಂತೇ ತಾಮಸಾ ಜನಾಃ ||
ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಅವರು

ಈ ರೀತಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜಿಪನು ಸಾತ್ವಿಕನು | ಯಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸರ ಪೂಜಿಪನು ರಾಜಸಿಯು||
ಪಿಶಾಚಿ ಭೂತಗಳ ಪೂಜಿಪನು ತಮೋಗುಣವ | ಹೊಂದಿದೆ ಮನುಜ ತಾನು ||
ಮತ್ತು

ಬಹಿರಂತಶ್ಚ ಭೂತಾನಾಮಚರಂ ಚರಮೇವ ಚ

ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ಯಾತ್ ತದ್ವಿಜ್ಞೇಯಂ ದೂರಸ್ಥಂ ಚಾಂತಿಕೇ ಚ ತತ್ ||

ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ರಹ್ಮ ಚರಾಚರ ಭೂತಗಳ ಜೀವಿಗಳ | ಒಳಗಿಹುದು ಹೊರಗಿಹುದು ||
ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಹುದು.

ಇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಅರಿಯಲದು ಬಹು ಕಷ್ಟ | ಅದನರಿತವನು ಜ್ಞಾನಿ ||

ಅಜ್ಞಾನಿಯ ಮನಕೆ ಬಹು ದೂರ ಆ ಅರಿವು ||

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸುಂದರವಾದ, ಸರಳವಾದ ಅನುವಾದವು ಓದುಗರು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಸಾರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಹೆಸರುಗಳು, ಇತರ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಎಪಿಲ್ 18 ರಂದು 1000 ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತಂತೆ. ಒಂದೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅವಷ್ಟೂ ಮಾರಾಟವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಎಪಿಲ್ 25 ರಂದು ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ 4000 ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲಾಯಿತಂತೆ. ಇದೊಂದು ಹೊಸ ದಾಖಲೆಯೇ ಇರಬೇಕು.

ಈಗ ನಾರಾಯಣಾಮೃತ ಧಾರಾವನ್ನು CD ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಯು ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳ 18 ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಂಜನಾಚಾರ್ಯರು CD ಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಖ್ಯಾತ ಗಾಯಕರಾದ ಡಾ.ನಾಗರಾಜ್ ಹವಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜನರಿಗೆ ಇಂತಹ ಸುಂದರವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀ. ಎನ್.ಆರ್. ರಾಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ನಾರಾಯಣಾಮೃತ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸೋಣ. ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಹಾಡಿ CD ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಿದ ಡಾ. ನಾಗರಾಜ್ ಹವಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಸುನಾದ ಆರ್ಟ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಅವರನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸೋಣ.

- ಎಂ.ಎ.ಎನ್.ಪ್ರಸಾದ್

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದಂದು ಮನಸೆಳೆದ ಸಂಗೀತ

ಕಲೆಯ ಪ್ರಚಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ನಿರಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮುಂಬೈನ ಮೈಸೂರು ಆಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿದುಷಿ ವೃಂದಾ ಆಚಾರ್ಯರ ಸಂಗೀತ ಕಛೇರಿಯು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು.

ವಿದುಷಿ ವೃಂದಾ ಆಚಾರ್ಯರ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಇಂದಿನ ಅನೇಕ ಯುವಗಾಯಕರ ಅಬ್ಬರದ ಸಂಗೀತವಾಗಿರದೆ ಸರಳ ಸುಂದರ ಸಹಜವಾಗಿದ್ದುದೇ ಮೊದಲ ಆಕರ್ಷಣೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸರಳತೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಅಂಶ.

ಗಾಯಕಿಯು ತಿರುವೋಟ್ಟಿಯಾರ್ ತ್ಯಾಗಯ್ಯರ್ ಅವರ ಸಾರಂಗರಾಗದ ಆದಿತಾಳದಿಂದ ಕಛೇರಿಗೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು. ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೃತಿ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರರಾಗದ 'ಶರಣು ಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕ' ಹಾಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಛೇರಿಯು ಗಂಭೀರ ಕಳೆ ಕಂಡಿತ್ತು. ಮೈಸೂರು ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್ಯರ 'ಬ್ಯೋಚಿವಾ ರೆವರುರಾ' ಕಮಾಚ್ ರಾದದ ಆದಿತಾಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿತು. ಪಟ್ಟಂ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರ 'ಮರಿವೇರ ದಿಕ್ಕೆವರಯ್ಯ' ದಲ್ಲಿ ಷಣ್ಮುಖರಾಗದ ಕೃತಿ ರಾಗ ಸ್ವರಗಳು ಬಹು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಪುರಂದರದಾಸರ 'ಪೋಗದಿರೆಲೋ ರಂಗ' ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲೂ ಶಂಕರಾಭರಣ ರಾಗದ ಆಲಾಪನೆ, ನೆರವಲ್, ಸ್ವರಗಳು ಸೊಗಸಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದವು. ಎರಡೂ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತದ ಚುಟುಕು ಸ್ವರಗಳು ಪುಂಖಾನುಪುಂಖವಾಗಿ ಬಂದು ಇಡೀ ಸಭೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕಛೇರಿಯ ಮಧ್ಯಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಪುರಮ್ಪರದಾಸರ 'ಧಂಗುರವ ಸಾರಿರಯ್ಯ', ಕನಕದಾಸರ 'ಬಾರೋ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ' ಹಾಗೂ ತಿಲ್ಲಾನಗಳು ಕಚೇರಿಗೆ ರಂಗನ್ನು ತಂದವು.

ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ ರಂದು ನಡೆದ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ 'ವಂದೇ ಮಾತರಂ' ಗೀತೆಗಾಯನ ಗಾಯಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮೂಡಿಸಿತು.

ಕಚೇರಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯಗಳೂ ಎಲ್ಲೂ ಅಬ್ಬರವೆನಿಸದೆ, ಎಲ್ಲೂ ಸಪ್ತೆ ಎನಿಸದೆ ಘನ ನಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮುದವೆನಿಸಿತು. ಮೃದಂಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಸಿನೀಲ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಪಿಟೀಲಿನಲ್ಲಿ ವಿದುಷಿ ಎಸ್. ಎ. ಸ್ಮಿತಾ ಕಚೇರಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮನ ಸೆಳೆದರು.

ಇಡೀ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಒಂದಾದರೂ ಕೃತಿ ಬಾರದಿದ್ದುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಣ ಭಣವೆನಿಸಿತು. ಗಾಯಕಿ ಪಟ್ಟಂರವರ ಕೃತಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕನ್ನಡದ್ದೇ ಕೃತಿ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಯ್ಕೆಯ ವಿಚಾರ ಗಾಯಕಿಯು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಯನ ಮೊದಲೆಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಶ್ರೋತೃಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಹಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ವಿದುಷಿ ವೃಂದಾ ಆಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ವೃಂದದವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ವೃಂದಾ ಆಚಾರ್ಯರ ಗುರುಗಳಾದ ವಿದುಷಿ ನೇಲಾ ರಾಂಗೋಪಾಲರಿಗೆ ಮುಂಬೈನ ಸಮಸ್ತ ಸಂಗೀತ ರಸಿಕರ ವಂದನೆಗಳು.

- ವಿದುಷಿ ಶ್ಯಾಮಲಾ ಪ್ರಕಾಶ್